A°. 1857. N°. 18.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 21 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 Januarij.

Den 13den heeft de Keizer Brescia verlaten en de reis naar Bergamo aangenomen. Van eene half-officiële zijde wordt gemeld, dat de togt derwaarts indedaad als een zegetogt kon worden beschouwd. „De fijn gevoelende bevolking van Lombardije (dus wordt aangemerkt) begrijpt en waardeert de weldadige bedoelingen van den monarch, en de verruitziende zegenrijke gevolgen van de reis. De eenstemmige uitboezeming van de vreugde der menigte getuigde weder van de levendigheid van geest, welke bij de bevolking daar te lande wordt waargenomen, en het waren minder de talrijke zegebogen, welke 's Keizers reis als een zegetogt deden voorkomen, dan wel de ontzettende menigte, welke van alle zijden was toegestroomd om Z. M. te begroeten."

BERLIJN, 18 Januarij.

Het koninklijk gezin zal den 20sten het kasteel van Charlottenburg verlaten en zijn verblijf in deze residentie vestigen.

— De hooggeplaatste officieren, welke herwaarts waren ontboden voor het tot stand brengen van de noodige verordeningen, ten einde een deel van het pruissische leger in marschvaardigen toestand te brengen, zijn reeds weder naar hunne vorige standplaatsen teruggekeerd, vermits de in dat opzigt genomene maatregelen buiten werking zijn gesteld.

Van eene half-officiële zijde wordt aangemerkt, dat men zich het genoegen niet kan ontveinzen, dat het aan de staatkunde der pruissische Regering is gelukt, een ieder te overtuigen van de welberadenheid van haar besluit om de verlangde voldoening te bekomen, zonder den tegenstander door uitdaging te tergen, en ook zonder het land met de kosten eener uitrusting ten oorlog te belasten.

Men vermeent aan die zijde, dat de wending, welke de zaak heeft genomen, hierom te wenschelijker is geweest, dewijl zij heeft gestrekt om eene niet onmogelijke bemiddeling tusschen regt en onregt te kunnen bewerken, zonder Pruissen vooraf daardoor te verbinden. Het ontslag der gevangenen wordt hier beschouwd als zonder eenig voorbehoud en onvoorwaardelijk; — zonder voorbehoud, omdat, door de vernietiging van het regtsgeding, de daarin betrokken personen nimmer weder, betreffende het gebeurde van de maand September, kunnen worden vervolgd; — onvoorwaardelijk, omdat het heeft plaats gehad, zonder dat Pruissen zich heeft verbonden tot eenigen maatregel van vergoeding, en dat Frankrijk geenen waarborg heeft gesteld, welke in dat opzigt invloed zou kunnen hebben op den vrijen wil des Konings.

Men vermeent, dat de pruissische Regering steeds bewijzen heeft gegeven van gematigde beginselen en van hare zucht om tot een billijk vergelijk te geraken. Men verlangt alsnu, dat het tweede gedeelte van de onderhandeling spoedig moge volgen en afloopen, zonder door eenigen wanklank te worden belemmerd.

VAN DEN RIJN, 19 Januarij.

De zwitsersche verwikkelingen hebben te weeg gebragt, dat men in Pruissen eene proef heeft kunnen nemen van de verbeterde militaire inrigtingen. Toen in 1850, bij de verwikkelingen met Oostenrijk, het pruissische leger in marschvaardigen staat werd gebragt, heeft men in sommige opzigten leemten in de bestaande verordeningen ontdekt, welke het te velde trekken der troepen min of meer zouden hebben belemmerd. Sedert dien tijd is daarin voorzien, en van goederhand wordt gemeld, dat men alsnu de ondervinding zoude hebben opgedaan, dat de bestaande gebreken zijn verholpen, en de pruissische strijdkrachten, in een ongeloofelijk kort tijdsbestek, gereed zouden zijn geweest om, goed uitgerust en geheel georganiseerd, te kunnen uittrekken.

— Uit Bern wordt van den 17den gemeld, dat, zoodra de Standen-raad zijn besluit, ten aanzien van de zaken van Neufchâtel had genomen, de Bondsraad dadelijk last aan de kantonnale overheid heeft gegeven om niet alleen de gevangenen te ontslaan, maar ook, in 't belang hunner eigene veiligheid, voor hunne verwijdering uit het kanton, in 't welk nog steeds veel opgewondenheid schijnt te heerschen, zorg te dragen.

Daartoe is in de eerste plaats de voorzitter van het Hof van assises gelast geworden om al de dagvaardingen en andere dergelijke acten intetrekken, en heeft de procureur-generaal gelijke bevelen ontvangen en ook te werk gesteld, terwijl de ontslagene gevangenen, onder het geleide van politie-bedienden, in burgerkleeding, en des noods onder bedekking van militairen, naar de grenzen zouden worden geleid, alwaar hunne aankomst op fransch grondgebied behoorlijk door de zwitsersche overheden zou worden geconstateerd.

De overste *Dentzel*, welke in September den toeleg der koningsgezinden van Neufchâtel heeft doen mislukken en die voor het kanton zitting heeft in den Standen-raad, heeft voor het ontslag der gevangenen gestemd.

— Uit Napels wordt van den 12den Januarij gemeld, dat de personen, welke laatstelijk aldaar in twee koffijhuizen zijn overvallen en gevat, verdacht zijn van deel te hebben aan eene geheime zamenspanning, in verband met de mazzinische vereenigingen van Genua en Turin. Vele dezer gevangenen zijn dadelijk ontslagen, doch ten aanzien van sommige hunner is een gestreng onderzoek bevolen. — Op last der Regering zijn de bezettingen op Sicilie onder de hand versterkt geworden.

PARIJS, 18 Januarij.

Uit de engelsche dagbladen heeft men hier vernomen, dat de Americanen aan de operatien tegen Canton hebben deelgenomen; — dat zij, na een levendig vuur, een der forten hebben geraseerd en 165 stukken geschut, meest allen van zwaar kaliber, hebben vernageld. Naar men thans meldt, hebben de Franschen zich meester gemaakt van de zoogenaamde Liptat-forten, welke gelegen zijn aan een der monden van de rivier, en zijn zij voornemens om rekenschap te vorderen ter zake van de martelingen en den dood van zekeren zendeling, *Chapdelaine* genaamd. — Het ontgaat hier de aandacht niet, dat de gouverneur *Yeh* in zijne laatste proclamatie verkondigt, dat hij van den Keizer van China last heeft ontvangen om de buitenlandsche rebellen te tuchtigen, even als hij zulks de binnenlandsche heeft gedaan; — dat hij zich van die last zal kwijten en dat de oorlog op kosten van den Staat zal worden gevoerd.

— De onechte brief, welke is medegedeeld door de dagbladen *la Presse* en *l'Estafette*, ter zake van welke mededeeling tegen beide deze dagbladen eene geregtelijke vervolging is aangevangen, heeft betrekking op de zwitsersche aangelegenheden. Het dagblad *la Presse* zegt, dat die brief van de secretarie der Tuilerien is uitgegaan; het andere dagblad noemt den particulieren secretaris des Keizers als den schrijver van dat stuk

Deze zoogenaamde half-officiële brief is het eerst in zwitsersche dagbladen ter algemeene bekendheid gebragt. In denzelven heeft men het willen doen voorkomen, alsof het belang van Frankrijk in het naauwste verband stond met dat van Zwitserland, en ten slotte wordt aan de zwitsersche natie de verzekering gegeven „dat zij spoedig, voor altijd en met weinig bezwaar, van de Pruissen zal worden verlost."

De heer *Mocquart*, de bijzondere secretaris van Keizer *Napoleon*, heeft de zaak belangrijk genoeg geacht om openlijk door de dagbladen te doen bekend maken, dat een dergelijk stuk nooit van het kabinet des Keizers is uitgegaan.

— Een gerucht, dat de Regering alhier voornemens is om het aantal der senateurs te vermeerderen en de bevoegdheid van den Senaat eenige meerdere uitbreiding te geven, is tot dusver niet officieel tegengesproken.

— Ter zake der bijlegging van het geschil tusschen de katholieke organen, wordt in een der hier te lande uitkomende protestantsche bladen het navolgende aangemerkt:

„Wij verklaren in alle nederigheid niet te begrijpen, welk verband er bestaat tusschen de in de kerk Saint Etienne du Mont gepleegde misdaad en de vraag, of het dagblad *l'Univers* niet honderd en meermalen met zich zelf in tegenspraak is geraakt, en zooals aan hetzelve wordt verweten allen, zonder onderscheid, die met het hoog gezag bekleed zijn geweest, heeft gevleid en bewierookt.

„Wat hiervan ook zijn moge, zooveel is zeker, dat aan het geschil een einde is gemaakt; — dat aan beide de strijdende partijen het stilzwijgen is opgelegd en dat de katholieke Kerk eene gelegenheid te meer heeft gehad, om zich te toonen wat zij indedaad is, te weten, de kerk van het despotieke gezag. Zonder eenigen twijfel had het groote publiek er belang bij, te weten, of de abt *Cognat* het dagblad *l'Univers* heeft belasterd, of dat de bestuurders van dat orgaan werkelijk gedurig vroeger afgelegde verklaringen hebben herroepen. Hoewel in het algemeen de publieke opinie een veroordeelend vonnis heeft geveld over *l'Univers*, zoo hadden toch een zeker aantal personen den uitslag van het regtsgeding en het licht, voortspruitende uit de redenen der pleitbezorgers, willen afwachten, alvorens een stellig oordeel uittebrengen omtrent dat ultramontaansche hoofdorgaan. De Kerk echter acht het raadzaam, dat die lieden in het onzekere blijven voortleven en maakt gretig gebruik van eene treurige gebeurtenis om de strijdenden tot zwijgen te brengen. Men verzekert, dat de getrouwe katholieken er zich in verheugen, dat de twijfel zal blijven voortduren. Zulks is mogelijk. Wij evenwel, wij verheugen er ons in te behooren tot eene Kerk, die het licht niet schuwt en die ieder voor zijne eigene handelingen verantwoordelijk stelt."

— De behandeling der zaak van *Verger* voor het Hof-van-assises is steeds het voorname onderwerp der gesprekken onder al de klassen der maatschappij en de opgewondenheid der menigte tegen den moordenaar is en blijft zeer groot. De dagbladen, welke verslag hebben gegeven van de teregtzitting, hebben moeite gehad om de noodige exemplaren te leveren, ten einde aan de dringende nieuwsgierigheid der menigte te voldoen. Men merkt op, dat sedert de gebeurtenissen van 2 December 1851 de belangstelling in de dagbladen nooit zoo groot is geweest als thans.

De griffier van het Hof, die *Verger* kennis heeft gegeven van de uitspraak der jury en zijne daarop gevolgde veroordeeling, heeft den schuldige in eene vrij kalme stemming gevonden. *Verger* heeft de voorlezing van het arrest bedaard aangehoord, doch is weder driftig geworden, toen de griffier hem aankondigde, dat hij drie dagen tijd had om te overwegen, of hij zich in cassatie wilde voorzien. Hij heeft in opgewondenheid geantwoord, dat hij zeer gewisselijk in hooger beroep zou komen en overtuigd was, dat zijn arrest zou worden gecasseerd, nademaal hij niet vrij was geweest in zijne verdediging.

Men heeft *Verger* de kleeding, bestemd voor de ter dood veroordeelden, aangetrokken, en hem daardoor de mogelijkheid benomen om zijne armen te gebruiken en zich zelven te schaden. In den vroegen ochtend van heden heeft men hem overgebragt naar de gevangenis la Roquette, voor welk gebouw de doodstraf zal moeten worden voltrokken, ingeval de middelen van cassatie en gratie worden verworpen.

Omtrent de openbare teregtzitting verneemt men nog menige indedaad belangrijke bijzonderheid. Meer dan 300 advocaten hebben zich aangemeld om de zitting bijtewonen, doch uithoofde van het bekrompene lokaal, in verband met het groot aantal personen, die regt hadden om tegenwoordig te zijn, heeft men er slechts vijftig in de zaal kunnen toelaten.

Voor dat de procureur-generaal de verwijdering van *Verger* had geëischt, zijn er eenige tooneelen voorgevallen, welke de aanwezigen diep hebben geschokt en zelfs aanleiding hebben gegeven tot kreeten van verontwaardiging, waarmede het groote publiek als het ware heeft geprotesteerd tegen de halstarrigheid en de voorbeeldelooze onbeschaamdheid van den diep gevallen priester.

De getuigen, welke gehoord zijn, hebben moeite gehad om hunne verklaring afteleggen, vermits zij telkenreize door *Verger* in de rede werden gevallen. Twintig en meermalen hebben de vier gendarmen, die *Verger* bewaakten, hem met geweld moeten tegenhouden en ter nederzetten. Vooral zijn de geestelijken, die waren opgeroepen, aan zijne schimpredenen en hatelijke uitvallen blootgesteld geweest. Meermalen is uit het publiek de kreet van „zwijg ellendige moordenaar!" opgegaan. Men kan zich bezwaarlijk eenig denkbeeld vormen van de woede, waarin daarna *Verger* telkenreize ontstak en van de hartstogtelijke uitdrukkingen, waarmede hij zich, ten aanzien van den voorzitter, den procureur-generaal en de gezworenen heeft bediend. De aanwezigen gaven blijkbaar beurtelings toe aan een gevoel van innig medelijden en van diepe verontwaardiging.

Omstreeks zestig getuigen waren door *Verger* opgegeven, doch het Hof heeft daarvan slechts drie opgeroepen. Deze omstandigheid heeft in de eerste en voornaamste plaats aanleiding gegeven, dat de beschuldigde heeft beweerd, dat men hem in zijne verdediging had belemmerd.

Allen komen hierin overeen, dat de advocaat *Saint-Laurent* eene uitmuntende pleitrede heeft voorgedragen. Zijn hoofdgrond van verdediging is geweest, dat *Verger* niet anders kan hebben gehandeld dan onder den indruk van krankzinnigheid, en het gebeurde ter teregtzitting daarvan een nieuw blijk heeft opgeleverd.

Onder de getuigen, die gehoord zijn, wordt genoemd de heer *Montandon*, een der predikanten bij de hervormde gemeente dezer hoofdstad. Deze heeft verklaard, dat *Verger* zich bij hem had vervoegd, ten einde hem mede te deelen, dat hij tot het protestantismus wilde overgaan, en dat hij zelfs het voornemen had opgevat om als predikant optetreden. De heer *Montandon* had daarop aangemerkt, dat deze overgang eene zaak was van groot gewigt, en niet kon geschieden, dan na een rijp en grondig onderzoek, en dat, als men daarna verlangde optetreden als leeraar der gemeente, langdurige en ernstige studien zouden worden gevorderd. Nadat het duidelijk was geworden, dat hij zich met *Verger* bezwaarlijk zou kunnen verstaan, had deze laatste hem, *Montandon*, verlaten. — *Verger* heeft op die verklaring aangemerkt, dat, na zijn gesprek met dien predikant, het hem was gebleken, dat het even bezwaarlijk was om zich met protestanten als met katholieken te verstaan; — dat beiden in dwaling verkeerden en hij zich thans daarboven had gesteld.

PARIJS, 19 Januarij.

Naar aanleiding van opgaven, voorkomende in berlijnsche bladen, wordt door de hier uitkomende dagbladen de aandacht gevestigd op het antwoord, waarbij het pruissische Kabinet de oostenrijksche Regering regtstreeks verwijt, dat deze de maatregelen van Pruissen tegenover Zwitserland heeft willen belemmeren.

In eene vroegere nota heeft het Weener Kabinet betoogd, dat, zoodra pruissische troepen door eenig gedeelte van Zuid-Duitschland moesten trekken, de duitsche Bondsvergadering daartoe verlof moest geven. De pruissische minister *von Manteuffel* is, met nadruk, hier tegen opgekomen en heeft, onder anderen, aangehaald, dat tijdens den oosterschen oorlog, de Regering van Weenen al haren invloed aanwendde bij elken duitschen Staat afzonderlijk, ten einde aansluiting aan de alliantie van 20 April 1854 te verkrijgen, zonder dat de Bondsvergadering daarin was gekend geworden. Oostenrijk heeft beweerd, dat een bondgenootschappelijk verlof tot den doortogt van pruissische troepen allezins geschikt was om de zwitsersche bewindslieden te matigen. De minister *von Manteuffel* heeft hiertegen aangevoerd, dat deze grond, op zich zelven beschouwd, waar kon zijn, maar dat dezelve alle beteekenis miste bij de oostenrijksche Regering, die, zooals door niemand wordt ontkend, gestemd was tegen het verleenen van dat verlof.

Volgens het *Journal des Débats* zou men geneigd zijn om aantenemen, dat thans, nu de zaak met Zwitserland geschikt is, deze beide diplomatieke verklaringen tot de geschiedenis behooren en alle practische waarde missen, doch zou men zich daarin zeer vergissen. Die verklaringen kunnen voor de toekomst van belang zijn, ter zake van de bedoelingen, waarvan zij de uitdrukking behelzen. Voorts is het, volgens dat blad, voor Europa niet onbelangrijk om uit officiële bescheiden te ontwaren, welke de grenzen zijn van de tusschen Oostenrijk en Pruissen bestaande vriendschappelijke gezindheid.

— Naar aanleiding van bijzondere berigten, wordt door het half-officiële dagblad *le Pays* gemeld, dat de fransche stoomkorvet *Catinat* den 2den December ter reede van Macao was aangekomen. Aldaar had men destijds vernomen, dat het Hof van Pekin den gouverneur *Yeh* van zijnen rang vervallen had verklaard, omdat hij de stad Canton niet behoorlijk tegen de Engelschen had verdedigd. Men meende daaruit te moeten opmaken, dat de chinesche Regering besloten had om niet te wijken tegenover de vorderingen van Groot-Brittannie, en dat alleen eene ernstige volks-demonstratie de gezindheid der bewindslieden te Pekin zou kunnen doen veranderen.

— Uit Petersburg wordt van den 11den dezer geschre-

ven, dat graaf *de Morny*, na het sluiten van zijn huwelijk, naar Parijs zal vertrekken, ten einde tegenwoordig te zijn bij de opening van het Wetgevende-Ligchaam. In de russische hoofdstad vleide men zich, dat de graaf *de Morny* de betrekking van gezant zou kunnen blijven bekleeden en dacht men, dat er wel een middel zou worden gevonden, ten einde dien staatsman gelegenheid te geven om als gezant werkzaam te blijven, en tevens de zittingen der Kamer te Parijs bijtewonen.

BRUSSEL, 19 Januarij.

De Gedeputeerden hebben heden de begrooting voor het departement van Oorlog overwogen, en de beraadslaging daarover ten einde gebragt. Men heeft aanmerkingen gemaakt over het overschrijven van posten, maar deze hebben voor alsnog geen bijval gevonden, en de minister van Oorlog heeft daartegen aangemerkt, dat de verschillende sommen, op de begrooting voorkomende, naauwkeurig zijn berekend, maar dat hij bij geene mogelijkheid kan gissen, welke verandering de prijzen der levensbehoeften zullen ondergaan, of hoe groot het aantal der zieken zal wezen, welke in de militaire hospitalen zullen behooren te worden verpleegd.

Men heeft verlangd, dat de militiens ten minste in den oogsttijd met verlof zouden kunnen worden ontslagen. De minister van Oorlog heeft verklaard in dat opzigt te zullen doen al wat hij vermogt, maar heeft doen opmerken, dat de wet hem verpligt de militiens gedurende acht en twintig maanden onafgebroken onder de wapenen te houden. Het heeft dan ook niet ontbroken aan leden, die vermeenden, dat de belangen van het leger in dezen, als de belangen van den Staat, op den voorgrond behoorden te staan.

Ten slotte is het eind-cijfer van de kosten van het leger, bedragende niet minder dan 33,586,720 fr., met 60 tegen eene stem, aangenomen en goedgekeurd. Twaalf leden hebben zich, om verschillende redenen, van de stemming onthouden.

— De heer *de Merode* heeft, betreffende het verleenen van universitaire graden, een nieuw voorstel ingediend, waarbij de instelling van eene permanente jury van onderzoek wordt voorgedragen. Dit voorstel schijnt eenigen bijval te vinden; — het is dan ook ondersteund en bij de beraadslaging zal daarop worden gelet.

's GRAVENHAGE, 20 Januarij.

Bij besluit van den 19den dezer n°. 57, heeft het den Koning behaagd, op het nader Zijner Majesteit aangeboden verzoek van den heer dr. *G. Simons*, gedagteekend van den 7den bevorens, waarbij door hem, bij herhaling, wordt gevraagd eervol ontslag als minister van Binnenlandsche Zaken, op grond, dat zijne gezondheid hem niet toeliet om Zijne Majesteit naar behooren langer in die betrekking te dienen, aan den heer *Simons* voornoemd het door hem gevraagde eervol ontslag te verleenen, onder voorbehoud hem later, wanneer zijn gezondheidstoestand in het mogt veroorloven, tot nieuwe functien, in het belang van den Staat, te roepen.

Bij een ander besluit, mede van den 19den dezer, n°. 58 is door den Koning goedgevonden: 1°. aan jhr mr. *A. G. A.* ridder *van Rappard*, Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., tijdelijk belast met de functien van Minister van Binnenlandsche Zaken, een eervol ontslag te verleenen als Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., en hem te benoemen tot Minister van Binnenlandsche Zaken; en 2°. tot Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. te benoemen den heer mr. *M. Wiardi Beckman*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noord-Holland. (*Staats Courant.*)

Krachtens Z. M. besluit van den 16den dezer, wordt de luitenant-ter-zee der 1ste klasse *J. J. A. D. Phaff*, met den 15den Februarij aanstaande, eervol ontheven van het bevel over de schooner *Atalante*, en dat bevel, met den 16den daaraanvolgende, opgedragen aan den luitenant ter zee der 2de klasse *C. T. Hackstroh*.

— Verder bevat de *Staats Courant* het navolgende, betreffende den staat van zaken in Suriname.

„ Volgens een heden met de jongste maal bij het departement van Kolonien ontvangen berigt, is de rust op de plantages in de kolonie Suriname hersteld, en zijn de slaven weder ordelijk aan het werk gegaan, zoodat op nieuw allerwege rust en orde heerschen.

„ De waarnemende procureur-generaal had 23 plantages bezocht. Op sommige waren de slaven gezeggelijk, en gingen zij na eenige teregtwijzigingen en vermaningen weder aan het werk; op andere bestond meer weerspannigheid, terwijl de slaven van enkele plantages zelfs eenigzins oproerig waren. De rust is nogtans zonder buitengewone maatregelen hersteld geworden.

„ De gezondheidstoestand in de kolonie bleef overigens voldoende."

— In het tweede kwartaal van 1856 hebben de invoeren op Java en Madura van den Oosterschen Archipel bedragen eene waarde van *f* 2,265,962, te weten: voortbrengselen van Europa en America *f* 71,562; van de West van Indie en Bengalen *f* 95,729; van China, Manilla en Siam *f* 153,016; van den Oosterschen Archipel *f* 1,945,655. — In datzelfde tijdvak hebben de uitvoeren op Java en Madura naar den Oosterschen Archipel beloopen *f* 2,133,939; te weten: voortbrengselen van den Oosterschen Archipel *f* 1,390,726; van de West van Indie en Bengalen *f* 7,183: van China, Manilla en Siam *f* 32,353; van Japan *f* 35,018; van Europa en America *f* 668,659.

In het jaar 1856 zijn te Zwolle geboren 592 kinderen, overleden 443 persanen: gehuwd 145 paren. — De wettige bevolking bestond op 1° Januarij 1857 uit 18707 hoofden.

In de gemeente Haarlemmermeer zijn in 1856 geb. 339 kinderen; overl. 211 pers.; geh. 33 paren. — De wettige bevolking bestond op 1° Januarij 1857 uit 5157 hoofden.

Te Tilburg geb. 420; overl. 289; geh. 83 paren.

— Onder de nuttige inrigtingen, welke sedert kort te Breda zijn tot stand gekomen, meenen wij te moeten vermelden eene klompenmakerij, door de Vereeniging voor Handel en Nijverheid met geldelijke opofferingen daargesteld, en waarvan zij het bestuur opgedragen heeft aan hare mede-commissarissen, de heeren *Bouwens*, *Hultermans*, *Ten Bosch* en *Koomans*. — Ten einde de strekking en het doel dezer inrigting te doen kennen, deelt men ons het volgende mede:

De aanleiding tot het daarstellen der klompenmakerij lag in het denkbeeld, om metselaars, verwers of andere ambachtslieden, die doorgaans in den winter zonder werk zijn, vooral de leerlingen in die vakken, in de gelegenheid te stellen het klompenmaken te leeren, ten einde daardoor in het vervolg hun bestaan te verbeteren, zooals zulks ten platten lande veel, en in het naburige Belgie bij uitnemendheid, doch, helaas, hier ter stede in het geheel niet meer plaats heeft. Met het voornemen eene *tijdelijke* leerschool daar te stellen, heeft men zich voorgesteld, vooreerst alleen gewone klompensoorten te doen vervaardigen, ten einde, naarmate de lust onder de jonge lieden zal aanwakkeren, waartoe vooral de meester-ambachtslieden worden uitgenoodigd mede te werken, de gelegenheid tot bekwaamwording uit te breiden, en het klompenmakersvak — tot heden slechts bijwerk — tot een zelfstandig ambacht te verheffen, zooals het in Belgie, door het vervaardigen van keurige producten, in sierlijken vorm, sedert lang bestaat. (*Bred. Cour.*)

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERRAM, 20 Januarij. Den 19den dezer in Texel binnengekomen: *Van Galen*, Smit, Batavia; *Plata*, Koch, Suriname; *Cuba*, Zeilemaker, Saramacca; met verlies van het roer; *Stad Leeuwaaden*, Stoffels, Nickerie l. v. Falmouth; de stoomboot *Oudine*, Bordeaux; *Twee Gezusters*, de Jong, Londen; *Fennechiena Hendrika*, Groenewold, Riga; en uitgezeild: *Speedwell*, Simmers, Bristol. Wind w. n. w.

Den 19den dezer in Helvoet binnengekomen: *Macassar*, van der Meyden, Tjilatlap; *l'Avenir*, Dumonté, Bordeaux; niets uitgezeild. Wind w. n. w.

Den 19den dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Auguste*, Viercke, Newyork naar Rotterdam. Wind n.

Den 17den dezer te Vlissingen binnengekomen: *Adelaide*, de Haan, Venetie; *Albertina*, Hazewinkel, Livorno.

Den 9den Dec. te Colombo binnengekomen: *Minerva*, van Boven, Middelburg.

Den 10den Jan. van Triest uitgezeild: *Twee Vrienden*, van der Valk, Hamburg; en 12 dito *Emilie*, Heikema, Antwerpen; *Henrica Christina*, Garrels, Falmouth.

Den 30sten Dec. te Malta binnengekomen: *Wilhelmina*, van der Sloot, Vlaardingen; met schade.

Den 31sten Dec. te Trapani binnengekomen: *Iris*, van Zameren, Genua.

Den 14den Jan. op de hoogte van Plymouth: *Jacob Sijnes*, Schuth, Amsterdam naar Bayonne.

Den 14den Jan. op de hoogte van de Meeuwesteen: *Amphitrite*, Grim, Amsterdam naar Batavia.

Den 15den Jan. van Falmouth uitgezeild: *Stad Leeuwarden*, Stoffels, Nickerie naar Amsterdam; na gerepareerd te hebben.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

20 *Januarij* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. N. Bank	—	—	—	*Oostr.* Met. 5 p	74	1/16	74
W. Schuld 2½ p	63½	9/16	63½	Met. 54. 5 „	84 11/16	13/16	84 11/16
„ . 3 „	75⅝	11/16	—	„ N. 5 „	75½	⅝	75 9/16
„ . 4 „	94 13/16	⅞	94 13/16	„ 54. 2½ „	38 7/16	½	—
Amort. Sd. 3½ „	90¾	—	—	Wr. Bk. *f*	—	—	—
Handl. Ms. 4½ „	133½	contant		„	—	—	—
O. Leen. 4 „	94 5/16	—	—	„ . 4 p	314	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
Rijn Spw. 4½ „	100½	—	—	*Belg.* C. 2½ „	51¾	—	—
M. Wld. 4 „	57	—	—	Cert. R. 2½ „	52⅓	¼	—
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	„ „ 4½ „	—	—	—
„ 4½ „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	—
Rusl. Obl. 5 „	104⅛	¼	104⅓	„ 3 „	—	—	—
„ 5 „	—	—	—	*Grkl.* Obl. 5 „	5 11/16	¾	—
Cert. H. & C. 5 „	—	—	—	*Brzl.* 24. 5 „	97⅓	—	—
„ . 4 „	84½	⅝	84½	24. 5 „	—	—	—
„ Stgltz 4 „	84¼	—	—	39. 5 „	—	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	43. 5 „	—	—	—
„ 54. 5 „	94¼	—	—	52. 4½ „	—	—	—
„ 55. 5 „	96	—	—	*Portg.* Obl. 3 „	44¼	5/16	—
„ L. 5 „	—	—	—	Obl. U. . .	21⅞	22	—
„ L. 4½ „	93¾	—	—	„ C. 3 p	—	—	—
Insch. 6 „	—	—	—	*Sard.* C. 5 „	—	—	—
Cert. . 6 „	64	¼	—	*Peru* 53. 4½ „	—	—	—
Polen A. . *f*	151	—	—	U. 3 „	—	—	—
Obl. . 4 p	77¾	—	—	*Eq.* 55. 1 „	13¾	14	—
Pruiss. A. 32	—	—	—	*Venzl.* Obl. 4½ „	—	—	—
A. 54. 3½ p	208	—	—	U. 2 „	13½	—	—
Obl. L. 4½ „	—	—	—	*Gren.* Ob. 3½ „	21 7/16	½	21 7/16
Spanje O. 1¼ „	23 5/16	⅜	—	U.	—	—	—
Obl. . 3 „	40¼	½	40¼	*Mex.* Obl. 3 p	20⅞	—	—
„ B. 3 „	36⅞	37 1/16	36 15/16	*N. Am.* Ph. H. „	715	renversalen	
A. S.	5 13/16	—	—	Ph. R. „	—	—	—
B. C.	5⅝	11/16	—	Am. Bank .	—	—	—
Oostr. O. G. 5 p	—	—	—	Orig.	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—	Louisiana 5 p	—	—	—

Rusland Adm. Hamburg 5 pc. *f* 94; Illinois Central 92⅞ à 93⅜. — Beleening 4½. Prolongatie 4½. Disconto 5½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*

BOON HARTSINCK, Pres.

Van binnenl. fondsen waren de 2½ en 4 pc. met eenigen handel tegen de vorige prijzen te bekomen. Van de Russische waren de oude 5 pc. minder aangenaam; spaansche 3 pc., bleven, met eenigen omzet, ten laatste weder lusteloos; oostenrijksche onveranderd; portugesche aangeboden; Grenada met eenige vraag; Illinois weder hooger.

LONDEN, 20 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 93¾ à ⅞. Spanje 1¼ pc. 23⅝ à ¾.

PARIJS, 20 Januarij. De 3 pc. renten 68 fr. 10. Spanje 3 pc. 37½.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 Januarij. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond bij kleinen aanvoer nog weinig koopers; goede en puike *f* 10,50 à *f* 11,40; mindere *f* 8,50 à *f* 10,25; roode bij gerijven; 160, 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 390, *f* 395; 161 ℔ dito *f* 385; 156 ℔ Bovenl. *f* 310. In veiling ca. 4 last bonte Poolsche *f* 310, *f* 314. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 6,50 à *f* 11,40; voorts 157 ℔ Limb. *f* 245; 144 ℔ b. Arch. *f* 245; 150 ℔ Amerik. *f* 260. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 5,20 à *f* 5,90; dito zomer *f* 4,75 à *f* 5,40. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 3 à *f* 4; dito lange *f* 2,25 à *f* 3,10. *Boekweit:* op 140 ℔ Noordbrab. *f* 230, *f* 235; Stichtsche *f* 233; Holsteins. *f* 218, *f* 220. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* 5,50 à *f* 7; groote dito *f* 7 à *f* 8,50; Geld. graauwe *f* 9 à *f* 12,50. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 8 à *f* 12,50; dito bruine *f* 5 à *f* 10,25; dito *Paardenboonen f* 4,75 à *f* 5,80. *Koolzaad:* Zeeuws. £ 80 à £ 80½: Fransch £ 81. *Kanariezaad f* 12,25 à *f* 13,25.

231ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

2de Lijst. N°. 10940, 13514, 10560, 9884, 9610, 17853, 4807 en 2111, ieder een prijs van *f* 1000.

Bij de Herv. Gemeente te Nijmegen is als predikant beroepen, de Heer A. L. POELMAN, theol. doct en predikant te Holwerda.

TENTOONSTELLING

VAN

VOORTBRENGSELEN DER BEELDENDE KUNSTEN

te 's GRAVENHAGE.

1857.

PROGRAMMA.

Het Gemeentebestuur van 's Gravenhage bepaald hebbende, dat er in de maand Mei 1857 wederom eene *Tentoonstelling van Voortbrengselen van Schilder-, Teeken-, Graveer- en Beeldhouwkunst, vervaardigd door levende Meesters*, zoowel *binnen* als *buiten dit Rijk gevestigd*, zal geopend worden in deze Residentie; zoo brengt de Commissie van Beheer over die Tentoonstelling de hierna volgende bepalingen ter kennisse van alle Kunstenaars en van alle Maatschappijen en bijzondere Personen, die in de bevordering en in den bloei der Beeldende Kunsten belang stellen:

Art. I. De Tentoonstelling zal plaats hebben in het Lokaal der Teeken-Akademie, op de Princessegracht te 's Gravenhage.

Art. II. De Tentoonstelling zal geopend worden den 18den Mei en gesloten den 20sten Junij 1857, houdende de Commissie aan zich de magt, om haar nog eenige dagen te verlengen.

Art. III. Alle Kunstwerken zullen van den 15den April tot uiterlijk den 2den Mei 1857, 's nachts ten 12 ure, *vrachtvrij*, de Schilderijen, Teekeningen en Gravures van behoorlijke Lijsten voorzien, moeten bezorgd worden aan het voormelde Lokaal, geadresseerd *aan de Commissie van beheer over de Tentoonstelling. Na dien tijd zullen geene Voorwerpen hoegenaamd*, om *welke reden* of *onder welk voorwendsel*, meer aangenomen worden.

(*Deze bepaling zal streng worden gehandhaafd.*)

Art. IV. Men zal van de afzending der Kunststukken moeten berigt geven aan den Secretaris der Commissie bij eenen *vrachtvrijen* Brief, vermeldende naam, voornaam en woonplaats, zoowel van den Inzender als van den Vervaardiger, en bevattende voorts eene korte beschrijving der stukken, het merk waarmede iedere Kist of elk Voorwerp geteekend is, alsmede, desverkiezende, opgave der koopprijzen van de Kunstwerken. De Kunstenaars, die mogten verlangen hunne werken bij eene eventuële Verloting, daarvoor niet aangekocht te zien, worden verzocht daarvan tevens kennis te geven. Eindelijk worden alle buiten dit Rijk wonende Inzenders van stukken uitgenoodigd, op te geven een, binnen dit Rijk gevestigd, Handelshuis, Commissiekantoor of bekend Persoon, aan een van welke zij het door hen ingeleverde wenschen teruggezonden te hebben.

Art. V. Men zal niet toelaten: stukken die reeds te voren op Tentoonstellingen hier ter stede geweest zijn, noch kopijen in olieverw naar Schilderijen, of Teekeningen naar Teekeningen.

De Commissie behoudt aan zich de magt om de ingezondene stukken al dan niet te plaatsen. Die, welke door haar geoordeeld zijn niet genoegzaam geschikt te zijn, zullen vóór de opening der Tentoonstelling aan het opgegeven adres teruggezonden worden.

Art. VI. Geene Voorwerpen, die door anderen dan door de Vervaardigers zelve worden ingezonden, zullen toegelaten worden, dan met bijvoeging van eene *schriftelijke toestemming*; en, zoo zij te koop zijn, met *opgave van den koopprijs*, door den *vervaardiger zelven.*

Art. VII. Alle geplaatste stukken zijn en blijven tot de eindsluiting der Tentoonstelling (hetzij zij al dan niet verkocht zijn) onder het opzigt der Commissie, die zooveel mogelijk zal zorgdragen voor eene goede bewaring, zonder echter voor schade of gemis in te staan, zullende er geene stukken gedurende de Tentoonstelling worden afgegeven.

Art. VIII. Wanneer een Kunststuk voor den opgegeven prijs door de Commissie verkocht is, zal daarvan dadelijk aan den Eigenaar kennis gegeven worden. Eene onderhandsche verkoop, van een ten toon gesteld en als te koop opgegeven kunststuk, gedaan zonder kennisgeving aan de Commissie, zal niet erkend worden; terwijl, indien het stuk in kwestie reeds door de Commissie verkocht mogt zijn, alle onderhandelingen, buiten haar om, aangegaan, als vervallen zullen worden beschouwd.

Art. IX. Binnen veertien dagen na de finale sluiting der Tentoonstelling, zullen de stukken vrachtvrij worden teruggezonden; de binnenlandsche aan de inzenders, de buitenlandsche aan de overeenkomstig Art. 4 hierboven, opgegeven adressen.

Art. X. *Gouden* of *Zilveren* Medailles worden toegekend aan die Kunstenaars, die in de onderscheidene vakken, door hunne werken *op de Tentoonstelling aanwezig*, het bewijs geleverd hebben van een boven anderen uitstekend talent.

Het getal der uit te reiken *Gouden* Medailles is ten hoogste vijf: dat der *Zilveren* hoogstens twaalf.

Art. XI. De bekrooning zal geschieden door *eene Jury, zamengesteld uit den Voorzitter der Commissie* van Beheer en 6 *Leden*, *te kiezen door de Kunstenaars welke op de Tentoonstelling werken hebben ingezonden*, bijgestaan door den Secretaris van de Commissie van Beheer.

Art. XII. De werkzaamheden dezer Jury worden geregeld door algemeene bepalingen, nader vast te stellen door de Commissie van Beheer. Deze Jury houdt regtens op te bestaan, zoodra zij de bekrooningen heeft uitgewezen.

ALGEMEENE BEPALING.

Al degenen die eenige vorderingen of bezwaren ten laste van de Commissie van Beheer over de Tentoonstelling mogten hebben, worden uitgenoodigd, dezelve uiterlijk binnen den tijd van drie maanden na de finale sluiting in te dienen; zullende na dien tijd geene reclames meer worden aangenomen.

De Commissie verwacht, dat de HH. Kunstenaars vooral *nu*, met kracht zullen medewerken tot het verhoogen van den luister der aanstaande Tentoonstelling, opdat de kunst in het algemeen, en de Nederlandsche kunst in het bij-

zonder, meer en meer uit hare werken gekend en op prijs gesteld worde.

's Gravenhage, 27 *December* 1856.

De Commissie van Beheer over de Tentoonstelling:
Jhr. Mr. G. L. H. HOOFT, Voorzitter.
Jhr. STEENGRACHT D'OOSTERLAND.
Mr. G. N. DE KEMPENAAR.
M. HOFFMAN.
VAN DE SANDE BAKHUIZEN.
A. SCHELFHOUT.
L. MEIJER.
Jhr. Mr. J. K. J. DE JONGE, Secretaris.

Onze geliefde Ouders W. J. ALPHERTS, Med. et Art. Obst. Doctor en C. A. H. VAN DIEST, hadden heden het voorregt hunne vijfentwintigjarige Echtvereeniging te vieren.
Uit aller naam,
H. G. ALPHERTS, Med. Doctor.
CULENBORG, 19 Januarij 1857.

*** Getrouwd:
WINSCHOTEN, 16 Januarij 1857. P. D. DIJKHUYSEN, van *Elburg*, en M. M. WISSEMANN.

*** Te JEFFERSON CITY, Staat *Missouri*, *Vereenigde Staten von Amerika*, is den 20sten December 1856, van eene DOCHTER bevallen, *B. MAAS GEESTERANUS — ROBINSON.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *C. E. VAN DAM*, hartelijk geliefde Echtgenoote van J. ROOSENBURG.
'S HERTOGENBOSCH, 15 Januarij 1857.

*** Heden beviel van een' welgeschapen' ZOON *G. ZOUTMAN*, geliefde Echtgenoote van H. A. TROMP.
WOUDSEND, 17 Januarij 1857.

*** Bevallen van een' ZOON *W. VISSER*, geliefde Echtgenoot van P. LANGEVELD PZOON.
HARDINXVELD, 18 Januarij 1857. Algemeene kennisgeving.

*** Ontijdig bevallen van een' *dooden* ZOON *W. C. HAVELAAR*, *GROBBEE.*
ROTTERDAM, 18 Januarij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON *PAULINA EMILIA BOSSCHA*, geb. *KERKHOVEN.*
LEYDEN, 19 Januarij 1857. J. BOSSCHA JR.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 76 jaren, de Wel-Edele Heer P. G. HELMAN, gepensioneerd Rijks-Ontvanger.
LEIDSCHENDAM, 10 Januarij 1857. W. WESSELS, W. H. FRANCAMP, Executeuren-Testamentair.
Eenige kennisgeving.

*** LEYDEN, 11 Januarij 1857. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 77 jaren, onze Waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mevrouw de Wed. STOELMAN geb. DANIËLS.
Mr. H. P. J. TOLLENS.
S. J. TOLLENS,
STOELMAN.
Om buitenlandsche Familie betrekking eerst nu geplaatst.

*** WAMEL, 13 Januarij 1857. Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne geliefde Huisvrouw J. VAN AVEZAATH, in den ouderdom van 62 jaren en 8 maanden; wat ik met mijne Kinderen in haar verliezen kunnen zij alleen beseffen, die haar in haar bedrijvig leven gekend hebben.
C. C. HIEBENDAAL.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, op het alleronverwachtst, in den ouderdom van ruim 80 jaren, onze veelgeliefde Moeder en Behuwd-Moeder HENDRINA LOBÉ, Weduwe den Heer *Jan Barend Klontrup*.
HAARLEM, 13 Januarij 1857. A. H. KLONTRUP, *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Het heeft Gode behaagd, onzen hoog geachten Behuwd-Broeder en Oom, den Wel-Ed. Zeer Gel. Heer J. T. C. GERICKE, Phil. Theor. Mag. Litt. Humm. Doct., Afgevaardigde van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, uit dit leven weg te nemen. Terwijl hij, tot herstel zijner gezondheid van Java overgekomen, ons een bezoek bragt, bezweek hij op gisteren onder een' nieuwen aanval van zijne ziekte. Wij berigten door dezen ons groot verlies, aan de vele Vrienden van den Ontslapene, in het vertrouwen op hunne deelneming.
DUSSELDORP, 16 Januarij 1857. H. MÖLLER HOLTKAMP. C. JEANRENAUD.

*** Op den 18den Januarij 1857 is te UTRECHT overleden Mejufvrouw WILLEMINA FINJÉ, in den ouderdom van bijna 91 jaren.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijn innig geliefde Echtgenoot, de Heer JAN HELLENDOORN in den ouderdom van bijna 38 jaren, mij nalatende drie Kinderen nog te jong om hun zwaar verlies te kunnen beseffen.
Wed. J. HELLENDOORN, Geb. WAGENER.
BENTHEIM, 16 Januarij 1857.

*** Den 16den Januarij 1857, is binnen UTRECHT overleden, na een langdurig, smartelijk lijden in den ouderdom van 62 jaren, Vrouwe N. B. BERGSMA, Wede. *H. Rahusen*, hartelijk geliefde Moeder van Mr. J. J. RAHUSEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijne innig geliefde Echtgenoote ENGELINA MARIA JEANNETTE ANEMAET, in den ouderdom van ruim 68 jaren.
'S GRAVENHAGE, 17 Januarij 1857. H. A. WIERCX.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze beminde tweede Zoon ERNEST ADOLF, in den jeugdigen leeftijd van 22 jaren.
JAN PIETER ADOLF VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
CORNELIA VAN WICKEVOORT CROMMELIN, geb. WILLINK.
AMSTERDAM, 16 Januarij 1857.

*** Heden is onverwachts, na zeer korte ongesteldheid, overleden, ons anders zoo voordeelig, lief jongste Kind, ALBERTUS CORNELIS, even twee jaren oud.
HILVERSUM, 17 Januarij 1857. J. VAN RAVENZWAAY. A. VAN RAVENZWAAY, geb. DE VRIES.

*** Den 15den dezer overleed te *Hengelo*, in den ouderdom van ruim 27 jaren, JACOBUS ANSPACH, oudste Zoon van T. J. ANSPACH.
AMSTERDAM, 17 Januarij 1857. C. E. ANSPACH, VAN HALL.
Eenige kennisgeving.

*** Den 15den dezer overleed te *Leiderdorp*, in den ouderdom van bijna 77 jaren, Vrouwe JOHANNA ADRIANA DE WINTER, Wed. van den Wel-Ed. Heer *C. van Luttervelt.*
J. A. DE JONGH VAN ARKEL, Execut. Test.
AMSTERDAM, 17 Januarij 1857.
Deze algemeene strekt tevens als bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed zeer subiet onze waarde Moeder en Behuwd-moeder, Mevrouw de Weduwe J. C. KLAASSEN, in den ouderdom van ruim 51 jaren.
Familie, vrienden en kennissen, zoo binnen als buiten de Stad, gelieven deze kennisgeving als partikulier en algemeen aan te nemen.
'S HERTOGENBOSCH, 18 Januarij 1857. A. M. KLAASSEN. J. J. GOSTELIE. C. H. J. GOSTELIE, KLAASSEN.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, Vrouwe ADRIANA CORNELIA VAN NISPEN, Echtgenoote van den Heer H. J. CRANENDONCQ, in den ouderdom van bijna 60 jaren.
VREESWIJK, 18 Januarij 1857.

*** Heden ontsliep zacht en kalm in den Heer, onze geachte Moeder en Behuwd-Moeder Wed. A. VAN DER MEY geboren PRINS, in den ouderdom van 78 jaren. Alle die de overledene in haren nuttigen werkkring gekend hebben, zullen met ons haar nog onverwachts verlies betreuren.
Uit aller naam,
LEYDEN, 18 Januarij 1857. J. VAN DER MEY. M. VAN DUYKER.

*** Voor de vele hartelijke bewijzen van belangstelling en deelneming, gedurende de ziekte en na het overlijden mijner geliefde Echtgenoot ontvangen, betuigt de ondergeteekende haren opregten dank. F. MIKKERS, geb. LEMMERMANS.
HAARLEM, 19 Januarij 1857.

*** De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de *COUPONS* der 5 pCts. *Russische Certificaten in Zilver*, 5de Leening, van hunne Administratie, verschenen 1/13 October 1856, van heden af, betaald zullen worden ten kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 23,17.
Amsterdam, 19 Januarij 1857.

*** De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de *COUPONS* in Amerika verschenen 1 November 1856, van Certificaten hunner Administratie op *Schuldbekentenissen ten laste de Stad Mobile* in de Vereenigde Staten van Amerika, rentende 5 pCt., van heden af, betaald zullen worden ten kantore van de *Associatie-Cassa*, en wel die groot Ds. 10 met *f* 23,59 en die groot Ds. 5 met *f* 11,79½.
Amsterdam, 19 Januarij 1857.

*** KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente HELDER, brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de Raad dezer Gemeente, gebruik makende van het regt, voorbehouden bij artikel 6 van het plan der geldleening, groot *f* 25,000,—, in 1851 ten behoeve der Gemeente aangegaan, heeft besloten, op den laatsten April dezes jaars, de nog loopende ACHTTIEN OBLIGATIEN dier Geldleening, elk ad *f* 500,— aftelossen, zijnde No. 33 tot en met No. 50.

De Houders dier Obligatien worden mitsdien opgeroepen, dezelve met de daarbij behoorende COUPONS, van heden af, tot ontvang van het Kapitaal alsmede de Interest tot ultimo April a. s., bij den Gemeente-Ontvanger aan te bieden, zullende met dien dag de rente ophouden en de Coupons niet meer gangbaar zijn.

Helder, 14 *Januarij* 1857.
STAKMAN BOSSE, Burgemeester.
L. VERHEY, Secretaris.

*** STERK en KRUSEMAN, Apothekers te Haarlem verlangen met 1o. Mei e. k.: Een geëxamineerd BEDIENDE van soliede gedrag. Men adressere zich liefst in *persoon.*

*** Een JONG MENSCH, van goeden Huize, oud ruim 20 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, niet onervaren in de Landbouwkundige en Technische Wetenschappen, daarbij tevens voegende kennis van het houden van Boeken, voorts bekend met de Duitsche en Fransche Talen, en eene goede hand schrijvende, en kunnende van zijn gedrag de voldoendste getuigenissen afleggen, zag zich gaarne geplaatst ter verdere opleiding, hetzij in eene Fabriek of bij eene uitgebreide Landbouwkundige Zaak, onverschillig bij het Practische of bij het Administrative gedeelte, of wel tot het houden der Boeken. Nadere informatie met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekverkooper J. C. SPIJKER Az., Reguliersplein X. 359, te Amsterdam.

*** Men vraagt tot assistentie in eene aanzienlijke *Galanterie-Affaire* eene BURGER-DOCHTER of WEDUWE van middelbare jaren, R. K. godsdienst, niet onbemiddeld en van deugdelijk gedrag. De hiertoe genegene adressere zich *franco* onder Letters Z. W., bij den Boekhandelaar H. B. BREIJER te ARNHEM.

De Directie der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappijen gevestigd te Arnhem, brengt hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat de REKENINGEN over het jaar 1856 zullen worden afgehoord, ten huize van den Directeur G. ANDRÉ DE LA PORTE, op Donderdag 22 Januarij, des voormiddags ten elf uren.

*** AANBESTEDING VAN STRAATKEIJEN.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, zullen op Donderdag den 29sten Januarij 1857, des namiddags ten 2 ure, ten Raadhuize der Gemeente, in het openbaar Aanbesteden: De leverantie van 40,000 KEIJEN, uit de steengroeven in de omstreken van *Ath*, groot op den kop 14 en 16, onder 12 en 14, en hoog minstens 15 Ned. Duimen.

De voorwaarden liggen ter Stedelijke Secretarie ter inzage van belanghebbenden, op alle werkdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure.

*** MIDDEL OM KAGCHELS, HAARDEN ENZ., glanzend zwart te maken.

Het GLACED TER of IJZERGLANS (*IJzer oxydule*), overtreft al het tot heden toe aangewende Potlood om Kagchels, Haarden, Fornuizen enz., spoedig een duurzaam, uitmuntend schoon glanzend zwart te geven, het dekt alle Roest en Brandvlekken, geeft eene innerlijke zwarten gloed en beveelt zich door hare gemakkelijke bewerking bijzonder aan.

Het is in Blikken Dozen à 25 Cents verkrijgbaar bij
H. G. K. VAN OMMEREN,
in Vensterglas en Verfwaren te Arnhem,
en bij de onderstaande Firma's:

Amsterdam, *M. Hassink*, Kalverstraat.
„ *P. J. Kieffer*, Halsteeg.
„ *J. Kobus*, Weesperstraat.
„ *J. H. Schröder*, Botermarkt.
„ *J. Sigling*, Huidenstraat.
„ *J. P. Slag*, Leidschestraat.
„ *A. J. Surig*, Warmoesstraat.
Almelo, *M. Slits.*
Alkmaar, *J. W. Dunnerwold.*
Amersfoort, *A. A. van Wageningen.*
Amerongen, *K. ten Broek.*
Apeldoorn, *G. B. Eikendahl.*
Barneveld, *den Oudsten.*
Bergen op Zoom, *C. J. Geijsen.*
Bommel, *J. S. Schaick.*
Broek in Waterland, *P. de Boer.*
Culenborg, *J. A. Smits.*
Deventer, *J. S. Weinthal.*
Delft, Wed. *P. J. Paling.*
Delden, *F. Wijvekate.*
Dirksland, *D. de Vries.*
Dordrecht, *Blom en van Maaren.*
Dokkum, *H. de Haan.*
Doesborgh, *G. R. van Nek.*
Doetinchem, *P. Resthaler* geb. *Zeevink.*
Dieren, *W. Brouwer.*
Diedam, *H. Berning.*
Edam, *J. S. de Boer.*
Enkhuizen, *Johs. Knoll.*
Geertruidenberg, *W. J. de Hoog.*
Gouda, *J. van der Heijden.*
Gorinchem, *H. Boderij.*
Haarlem, *S. Mons Junior.*
Hasselt, *E. de Lang.*
Harderwijk, Wed. *G. Drehfahl.*
Heusden, *C. Sens.*
's Hertogenbosch, *E. A. Roger.*
Leyden, *B. Onnekink.*
Leyden, *G. Freers.*
Monnikendam, *C. Kater Az.*
Meppel, *B. Roelink.*
Middelburg, *J. Sanders.*
Neuzen, *Tissot van Patot.*
Nijmegen, *J. L. Maurij & Co.*
Nijkerk, Wed. *F. Koelman.*
Oldenmarkt, *J. Groen.*
Oosterhout, *R. van den Bosch.*
Oudewater, Wed. *J. Murk.*
Opmeer, *P. Out.*
Oud-Beijerland, *W. v. d. Sijde.*
Purmerende, *K. Velzeboer.*
Putten, *G. van Dam.*
Rotterdam, *J. v. d. Leeuw & Hanegreef*, Westnieuwland No. 72.
„ *J. W. Gieben & Zonen*, Leuvenhaven No. 59.
„ *J. H. Rooster*, Hoogstr.
Rijswijk, *P. C. W. Roosendaal.*
Rijp, *Wm. Bek.*
Rheden, *Joh. Roding.*
's Gravenhage, *Brückel Mutzenbach*, Lange poote.
Schoonhoven, *A. Kuilenburg Pz.*
Schagen, *J. Visser.*
Streijen, *H. Diepenhorst.*
Steenbergen, Wed. *J. Laane Az.*
Soestdijk, *L. Lafèbre.*
Tiel, *W. van Hattum.*
Utrecht, *M. J. C. Ham*, Choorstr.
Venlo, *M. G. Brinckman.*
Vreeland, *G. F. Vozmel.*
Veenendaal, *C. Heij.*
Velp, *K. Dikker.*
Wageningen, Wed. *G. Steuk.*
Winterwijk, *A. T. ter Pelkwijk.*
Wijk bij Duurstede, *J. Gievel.*
Wormerveer, *J. Oosterhuis.*
Zaandam, *K. Nieuwenhuis.*
Zwolle, *N. Polak.*
Zutphen, *D. Sleijster.*

Aanvraag om verkoop *franco.*

*** TE HUUR:

Het voor *Zomer- en Winterverblijf* ingerigt en gedeeltelijk Gemeubileerd HEERENHUIS, genaamd *RUSTENBURG*, met een grooten TUIN en van fraaije Wandelingen omgeven, gelegen te Bunde, in Limburg, op een half uur afstands van het Station van den Aken-Maastrichtschen Spoorweg te Meerssen, laatst bewoond door den Heer *V. B. van der Koog.*

Inlichtingen zijn te bekomen, met *franco* Brieven, bij den Heer P. JANSSENS, wonende te Maastricht, langs het Vrijthof.

*** UIT DE HAND TE KOOP:

De HOFSTEDE *HAGEVELD*, onder de Gemeente Velzen, groot ruim negen Bunders, bijzonder geschikt voor Bloemkweekerij. Te bevragen bij de Bewoner J. G. VOORTING. Brieven *franco.*

*** De Notaris KOLFSCHOTEN te Arnhem, zal op Donderdagen den 22sten Januarij en 5den Februarij 1857, telkens des avonds ten 6 ure in het Logement *het Hof van Holland* in de Weverstraat aldaar op hoogen doen inzetten en finaal Verkoopen:

1o. Een HEERENHUIS ERF en TUIN met Terrein van vermaak, genaamd *Klingendal*, alleraangenaamtst gelegen op Rosorum bij Heidenoord in de Gemeente Arnhem Wijk G. No. 243, hebbende de schoonste Vergezigten over den Rhijn, de Betuwe, de Nijmeegsche en Kleefsche Bergen, bevattende beneden drie Kamers, Mangel- en Provisiekamer, Keuken, Pomp en meerdere Gemakken, boven vier Kamers, benevens Meidenkamer, voorts Knechtswoning en Schuurtje tot Stalling van Vee, bewoond door den Baron *van Tuyl van Serooskerken*, en den Eigenaar *Agelink.*

2o. Een WINKELHUIS en ERF, staande op eenen besten Stand te Arnhem, Hoek Klare- en Beekstraat Wijk F., No. 163 bewoond door den Eigenaar *H. Abbenhuis.* Dit Pand zal in twee Perceelen en in Massa worden geveild, en 3o. drie WONINGEN met Stallingen onder een Dak, staande aan de Mestvaalten, nabij Arnhem, behoorende aan den Houtzager *Jan Jansen* aldaar.

De Perceelen zijn te bezigtigen iederen Maandag, Woensdag en Vrijdag voor den Toeslag van 12 tot 3 ure, terwijl nadere informatien betrekkelijk de Verkoopsvoorwaarden te bekomen zijn ten Kantore van gemelden Notaris.

⁎ Men vraagt te HUUR in een der welvarendste Dorpen of kleine Steden der Prov. Gelderland of Utrecht, een net ingerigt HUISJE bevattende ten minste twee Kamers en verdere gemakken op een fatsoenlijken stand. Adres met *franco* Brieven onder Letters G. W., aan A. KNOOP Klein Heiligland te Haarlem.

⁎ AANZIENLIJKE HOUTVERKOOPING.

In DEN DORSCHEN WAARD, onder VREELAND.

De Notaris C. P. H. SUYCK te Vreeland, zal op Woensdag en Donderdag den 28sten en 29sten Januarij 1857, telkens des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Logementhouder *J. Floor* aldaar, in het openbaar Verkoopen:

(*Op dag, tot* 1° *Mei* 1857.)

2600 Stuks extra zware, regt opgaande, bijzonder tot Werkhout geschikte BOOMEN, lang van 11 tot 17 Ned. Ellen Stam, te weten:

360 Iepen Boomen, dik 4 — 8 Palm, over Kruis.
900 Eiken Boomen, „ 2 — 6 „ „ „
26 Esschen Boomen, „ 2 — 6 „ „ „
340 Beuken Boomen, „ 2 — 5 „ „ „
750 Wilgen Boomen, „ 2 — 5 „ „ „
220 Populier. Boomen, „ 3 — 7 „ „ „
250 Sparren Boomen, „ 1 — 7 „ „ „ En
54 Stuks Berken-, Linden-, Kastanjen-, Abeelen- en Nooten Boomen.

Alsmede 10 Percelen HAKHOUT, op Stam, 20 Percelen gehakt HOUT en circa 1000 TAKKEBOSSEN.

Alles staande en liggende in den Dorschen Waard, aan de Rivier de Vecht en zeer gemakkelijk zoo te Water als per As te vervoeren.

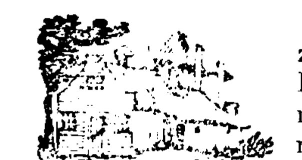
De Percelen zullen acht dagen vóór de Verkooping behoorlijk afgenummerd, te zien en daarvan aanwijzing te bekomen zijn bij den Tuinbaas J. VAN TONGEREN, op *Welgelegen*, bij wien even als bij den voornoemden Notaris de Notitien in tijds op *franco* aanvragen verkrijgbaar zullen zijn.

VRIJWILLIGE VERKOOPING

VAN

ONROERENDE GOEDEREN,

gelegen onder de Gemeenten
Oude Tonge, *Ooltgensplaat* en den *Bommel*,
Eiland *Overflakkee* Arrondissement *Brielle*, Provincie *Zuid-Holland*.

Op Vrijdag den 30sten Januarij 1857, zal bij Opbod en op Vrijdag den 13den Februarij 1857, bij Afslag, beide des namiddags ten 2 ure, in het Logement van J. DE VOS, genaamd *de Admiraal Tromp*" te *Oude Tonge*, worden Verkocht N°. 1. Eene Kapitale

BOUWWONING,

bestaande in Huis, Schuur, Wagenhuis, Ovenkeet en verdere Getimmerten en Plantage, geteekend Wijk D. N°. 16, met 36 Bunders, 56 Roeden, 84 Ellen VROONLAND, (dat is vrij van alle Polderlasten, staande en gelegen in den Polder *het Oudeland* onder de Gemeente *Oude Tonge*, Kadaster Sectie C., N°. 244 tot en met 268.

De Bouwwoning is gelegen op 1 4 uur afstands van de Gemeente en het Veer van *Oude Tonge* en van de 3 in die Gemeente aanwezige *Meestoren*.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1856, wegens:
Gebouwde Eigendommen tot . . . . *f* 9,77.
Ongebouwde „ „ „ . . . . *f* 237,45
te zamen *f* 247,22.

Verhuurd tot 1 September 1865 den hoop om *f* 1433,28, *het onderhoud der Bouwwoning en Getimmerten borendien ten laste van den Huurder*.

In 10 partijen, welke bij den *Afslag* zullen worden *gecombineerd*.

Onder *Oude Tonge*.
In den Polder *het Oostende*.

N°. 2. 19 Bunders, 36 Roeden, 50 Ellen KOSTBAAR LAND, Kadaster Sectie A., N°. 271, 272, 273, 274, 275, 204, 205, 210, 211, 212, 208 en 209.

In 4 partijen en bij den *Afslag* met 2 *Combinatien*.
In den *Heerenpolder*.

N°. 3. 14 Bunders, 85 Roeden, 31 Ellen KOSTBAAR LAND, Kadaster Sectie B., N°. 146, 146 bis, 147, 148, 149, 150, 156, 157, 158, 159 en 160.

In 3 partijen en bij den *Afslag gecombineerd*.
In den *Suispolder*.

N°. 4. 2 Bunders, 57 Roeden, 20 Ellen LAND, *zijnde sedert onheugelijke jaren* Weide, Kadaster Sectie B., N°. 310, 312 en 312 bis.

In den Polder het *Zuiderland*.

N°. 5. 24 Bunders, 32 Roeden, 50 Ellen LAND, Kadaster Sectie B., N°. 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483 en 484.

In 7 partijen, bij den *Afslag* met 3 *combinatien* en daarna in eene *generale combinatie*.

N°. 6. 13 Bunders, 29 Roeden, 98 Ellen LAND, Kadaster Sectie B., N°. 514, 517, 515, 516, 518, 519 en 520.

In 4 partijen, welke bij den *Afslag* zullen worden *gecombineerd*.

In den *Anna Wilhelmina-Polder*.
Onder *Ooltgensplaat* en *den Bommel*.

N°. 7. 71 Bunders, 34 Roeden LAND, Kadaster Sectie C., N°. 320, 319, 318, 378, 379, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 330 bis 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 341, 340, 339, 342, 343, 345, 344, 347, 346 381 en 348, onder *Ooltgensplaat*, en Sectie C., N°. 397, 398 399 onder den *Bommel*.

In 10 Partijen en 4 Combinatien, welke bij den *Afslag* nader te zamen zullen worden *gecombineerd*.

De Partijen en Combinatien zullen worden genomen, zoo als bij de alom verspreide Aanplakbiljetten is vermeld. — De Perceelen zijn Verhuurd, en in de Grond- en Polderlasten aangeslagen, zoo alsmede bij gezegde Aanplakbiljetten is omschreven.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris Mr. S. H. ANEMAET, te *Sommelsdijk*, bij wien de Veilcondities, Huurcontracten, Kadastrale Staten en Kaarten en Eigendomsbewijzen ter lezing liggen, alsmede bij den Heer P. N. J. LETTE ANEMAET, Burgemeester te *Nieuwe Tonge*.

Nieuwe goedkoope drukken van BUNGENER'S werken, naar het Fransch door Dr. W. G. BRILL en

uitgegeven bij C. van der POST Jr.

Twee Avondstonden in het Hôtel RAMBOUILLET . . . . *f* 0,40.
Eene Preek onder LODEWIJK XIV . . . . ⸗ 1,80.
Drie Preeken onder LODEWIJK XV, 3 Deelen . . . . ⸗ 5,40.
Verder wordt met succes gedebiteerd:
BUNGENER, Gesch. van het Concilie van Trente. 2 Deelen, naar het Fransch, door L. PATOIR . . . . ⸗ 3,60.
——— Open brief over het leerstuk der Onbevlekte Ontvangenis . . . . ⸗ 0,25.

DE PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK VOOR 1857,

dezer dagen verschenen bij **A. C. KRUSEMAN**, te *Haarlem*, bevat den volgenden inhoud:

KALENDER. — TIJDREKENING. — STANDPUNT VAN BESCHAVING. — VERJAARDAGEN VAN HET KONINKLIJK HUIS.

Wetskennis, door W. DE GELDER. — Musschen, door v. H. — Warme lucht houdt meer water opgelost dan koude, door v. H. — Eene Vertelling voor Dames, door J. HERMAN DE RIDDER. — Voordeelen der bebouwing van het Land met de Spade in plaats van met de Ploeg, door v. H. — De opleiding van Jonge Lieden, door Dr. W. GLEUNS JR. — Nieuwe tak van uitvoer uit Noord-Amerika, door v. H. — Gladde Meubelen, door LN. — Vooruitgang, door Mr. W. R. BOER. — Paardenvleesch. — De Elevator of Opheffer, door LN. — Vooruitkomen, door W. R. BOER. — Een Martijnsvuurtje, door LN. — Zeekool. — Ware en middelbare tijd, door Mr. J. A. VAN EYK. — Eventjes luchten, door LN. — Nadeelen van korten Huurtijd, door v. H. — Die goede oude tijd, door LN. — Lucht- en Luchtverversching, door D. LUBACH. — Iets voor de Keuken, door W. M. LOGEMAN. — Vrouwen-Vereenigingen ten behoeve der Armen, door Mr. J. T. BUYS. — Een paar Bladzijden zeer droоge Lektuur, door LN. — Een wenk bij Ziekenverpleging, door D. L. — Landbouw-verbeteringen, door W. C. H. STARING. — Mestverzameling, door v. H. — Arbeiderswoningen, door de Redactie. — Bij het Portret van *Benjamin Franklin*, door D. L. — Eene Amende Honorable, door LN. — Men moet zich maar weten te helpen, door LN.

De prijs van dit ware en nuttige **VOLKSBOEKJE**, voor alle **Huisgezinnen** in onderscheiden Stand bestemd, is ***f* -,90 Cents.**

⁎ Bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden, komt van de pers:

NIEUWE KAART VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

BENEVENS DE NEDERLANDSCHE BEZITTINGEN IN ANDERE WERELDDEELEN.

(Hoogte 84, breedte 57 nederlandsche duimen, binnensrands).

Prijs per Ex. op zwaar atlas-papier, gekleurd . . . . *f* 2.40.
Id. Id. en vernist, op doek met rollen . . . . ⸗ 3.90.
Id. op linnen gedrukt en gekleurd, in étui . . . . ⸗ 3.40.

⁎ Overtuigd, dat de gemoedelijke schrijver van het artikel in het Handelsblad 22 December ll., geteekend Philalethes anonymus, het ons niet kwalijk nemen zal, dat wij zijne mededeeling zoo veel mogelijk onder het oog van het lezende publiek zoeken te brengen, schromen wij niet het hier als advertentie weder te geven.

NOG IETS OVER BARRY DU BARRY'S REVALENTA ARABICA.

EEN WOORD AAN GENEESKUNDIGEN EN LEEKEN,
DOOR EEN MEDICINAE DOCTOR.

Ofschoon ik nog nimmer de pen opnam, om in een niet wetenschappelijk blad eene geneeskundige kwestie te behandelen; ofschoon ik hoogst afkeerig ben om het publiek te moeijen in geschillen tusschen geneeskundigen, welke dat publiek niet kan beoordeelen, vond ik nogthans aanleiding tot de volgende regelen in het geschrijf (polemiek mag ik het niet noemen) van *een practiserend Geneesheer* en J. H. S. uit R.... De eerste is, naar het schijnt, niet ongunstig gestemd jegens de Revalenta Arabica, de laatste daarentegen hevig tegen haar ingenomen. Reeds eerder zoude ik mijne meening hieromtrent aan het publiek kenbaar gemaakt hebben, maar ik wilde vooraf de verzekering erlangen, dat beide gemelde heeren over deze zaak de pen voor goed hadden nedergelegd.

Naar mijne overtuiging is de Revalenta Arabica geene zelfstandigheid, waartegen wij gehouden zijn het harnas aan te trekken. Immers elk gemoedelijk arts, die het der moeite waardig geacht heeft, om haar in hare werking van nabij gade te slaan, zal met de hand op het hart moeten bekennen: 1°. Dat het geen geneesmiddel is en ook als zoodanig niet eene positive uitwerking heeft; dat dus de verkoopers in hun volle regt zijn, wanneer zij het met den naam van voedsel bestempelen. 2°. Dat hij nimmer na of van haar gebruik eenig nadeelig gevolg gezien heeft, ja zelfs moet *ik* bekennen, dat ik een kind gekend heb, van zeer fatsoenlijke ouders, hetwelk, omdat de moeder het niet kon zoogen, van de geboorte af aan met de Revalenta was opgebragt, en er zich zeer wel bij bevonden had. Daaruit mogt ik immers op goede gronden besluiten, dat de Revalenta Arabica voor het allerminst niets schadelijks bevatte en handelde ik nu, in uwe oogen, kunstbroeders! zoo verkeerd, wanneer ik mij nimmer tegen het gebruik daarvan verzette, zoo vaak mijne lijders daarop gesteld schenen te zijn, overtuigd als ik was, dat men alleen het schadelijke, maar *dan* ook met nadruk, moet ontraden? Dikwijls ben ik daardoor dan in staat gesteld, de uitwerking van het langdurig gebruik van dit meel na te gaan en vele gevallen kwamen mij voor, waarin ik de gunstigen wending der kwaal slechts aan de Revalenta kan toeschrijven. Nog onlangs bespeurde ik, hoe in eene maagaandoening, welke ik alle regt had, aan *induratio pylani* (maagmond verharding) toe te schrijven, de Revelenta en *uitsluitend* de Revalenta, benevens ongekookt eiwit en zoete melk verdragen werd en des lijders toestand dragelijk gemaakt heeft.

Maar ook vroegere bestrijders dezer zelfstandigheid heb ik in hunne gronden gevolgd, en wat zijn nu die gronden? 1°. Het is te duur! Maar immers kunnen wij bezwaarlijk beoordeelen, welke moeijelijkheden of onkosten aan hare bereiding of verkrijging verbonden zijn, daar het toch genoegzaam blijkt, dat de geneeskundigen niet weten wat het is of waar het van daan komt, en er bij gevolg slechts naar raden. Duur en goedkoop is immers slechts betrekkelijk; de vraag blijft of het goed dan of het schadelijk is; de ervaring pleit voor het eerste en dan is het zeker niet te duur. (*a*) Nu eens heet het erwten-, of boonen- of linzenmeel, omdat het er den smaak van heeft; maar geef beiden afwisselend aan zuigelingen en het antwoord ligt voor ieder gereed. Dan eens, zoo als bij *een practiserend Geneesheer*, is het *Sorghum* of *Durrha;* eene tarwesoort, voorkomende aan de Kust van Guinea; ik bestrijd dit geenszins, maar vraag het bewijs; op dezelfde gronden kan ik het afleiden van *Canna Coccinea* of zeggen, dat het is het zoogenaamde *fécule de tous les mois,* en welligt met vrij wat meer grond. Zoo ik mij niet vergis, is er geen andere weg, om de verschillende meelsoorten van elkander te onderscheiden, dan de gedaante der zetmeelkorrels door een goed microscoop gezien; dat zulks door den steller van genoemd artikel geschied is, blijkt geenszins en nog is deze weg vrij onzeker, ten minste heeft hij mij niet tot mijn doel geleid. 2°. Trekken de geneesheeren tegen de Revalenta te velde, om hare snorkerijen in de dagbladen (*b*), maar ambtgenooten! is er in dezen opzigte ook onder ons niet nog veel onkruid uit te roeijen, onder ons, die toch leeren, dat de geneeskunde niet tot een handel moet vernederd worden en moeten wij niet dagelijks met Horatius uitroepen: „*Iliacos intra muros peccatur ei extra.*" (Er wordt zoowel binnen als buiten de muren van Ilium gezondigd).

Het is dus noch de duurte van het artikel, noch de wijze van het aan te bieden, welke ons in ons oordeel moeten leiden, want wij zijn niet geroepen, om de beurzen te verdedigen en te beschermen. Het moet bewezen worden of de aangeboden koopwaar al dan niet schadelijk is voor de gezondheid en is hier het antwoord bevestigend, dan, maar ook dan alleen, moeten wij te wapen roepen; dan moeten wij de handen ineen slaan en met vereende krachten het monster bestrijden, hetwelk een kleinood aanrandt, dat wij geroepen zijn te verdedigen; en die dan het zwaard in de schede houdt, begaat eene misdaad jegens de maatschappij, verzaakt, mijneedigd zijne pligten, welke hij bij de aanvaarding plegtig bezworen heeft. Kunstbroeders! laat ons alleen datgene bestrijden wat bestreden moet worden, opdat de leek wete, dat het geen willekeur is of bedilzicht, welke ons noopt voor iets te waarschuwen en dat hij verzekerd kan zijn, dat hij *nimmer* straffeloos die waarschuwing in den wind kan slaan; — en dan eerst zal het niet moeijelijk zijn, om al wat schadelijk is door onzen banvloek te vernietigen, daar geen leek het onderwinden zal, zulk eene zelfstandigheid aan te raken. En daarom steekt uwe wapens op, tegen de onschuldige Revalenta, maar houdt ze benevens uwe krachten gereed tegen vijanden, welke zich onder de gedaante van Holloway-Pillen, enz., enz. vertoonen.

En gij lijders, die vruchteloos naar redding hebt uitgezien, gebruikt gerust uwe Revalenta, waarop gij vertrouwen hebt en zijt verzekerd dat in die gevallen, waarin zij al niet baten mogt, zij ten minste in het geringste niet zal schaden. Dit is de verzekering, welke u gegeven wordt door een arts, die het hartelijk goed meent met zijne lijdende natuurgenooten; door een arts, die belangloos, onpartijdig maar tevens onbevooroordeeld zijne overtuiging uitspreekt; maar nogtans schroomt zijnen naam kenbaar te maken en zich bloot te stellen aan de onverdiende verwijten zijner ambtgenooten en zich daarom voor alsnog teekent PHILALETHES ANONYMUS.

(*a*) *Een maaltijd van Revalenta kost slechts van 6 tot 10 c., naar gelang men groote of kleine bussen neemt; men houde in het oog, dat het eene zeer geconcentreerde zelfstandigheid is, en een lepel vol een geheel bord soep geeft.*

(*b*) *Hiertegen moeten wij protesteren, wij gelooven nooit meer dan wat strikte waarheid is gezegd te hebben als wij beweren, dat de Revalenta een voortreffelijk middel is om gebrekkige spijsverteringsorganen te verbeteren, het bloed te zuiveren en daardoor meest alle ziekten te genezen, daar meest alle ziekten en kwalen uit slechte spijsvertering en bedorven sappen voortkomen.* (1/21 67.)

⁎ De Notaris ISAAK VAN DER POORT, residerende te Maasland, als lasthebbende van zijne principalen, is van meening, op Vrijdag den 23sten en 30sten Januarij 1857, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *De Zon* te Maassluis, openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Eenige partijen bijzonder goed WEI- en BOUWLAND, alsmede een BOOMGAARD, gelegen onder de gemeente Abbenbroek, arrondissement Brielle, in zes perceelen, gezamenlijk ter grootte van ruim tien Bunders. Verhuurd tot 25 November 1858.

Breeder bij Billetten omschreven, en nadere inlichtingen te verkrijgen ten Kantore, zoo van bovengenoemden Notaris, als van den Notaris A. N. MOLENAAR, te Noord-Waddinxveen, mitsgaders bij den Heer KWAK, Burgemeester te Spijkenisse, en de Wed. VAN DE RIDDER, in voormeld Logement te Maassluis.

⁎ De Boekhandelaar F. VAN LANGEVELD, te Culenborg, debiteert met succes: De volgende door hem uitgegeven Werkjes, als:

PRACTISCH REKENBOEK voor de Volksscholen.
Eerste Stukje, prijs . . . . *f* -,20.
Tweede „ „ ⸗ -,20.
Derde „ „ ⸗ -,30.
Antwoorden op ieder Stukje, à ⸗ -,10.

THEORETISCHE BESCHOUWING, van de beginselen der Rekenkunde, bepaald ingerigt voor Gymnasiën en Instituten, door J. STEYNIS Gz. Twee Stukken, prijs van elk Stuk. *f* -,80.

AARDRIJKSKUNDIG LEERBOEKJE voor Lagere Scholen. Prijs *f* -,12½.

Op Bestelling alom verkrijgbaar.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

VERVOLG van de *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 22 Januarij 1857.

*** Getrouwd:
RIJP, 18 Januarij 1857. P. J. AAFJES en G. VAN OENEN.

*** Getrouwd:
HAARLEM, 21 Januarij 1857. J. MAKS Pz. en A. E. VAN ABS.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene DOCHTER *J. M. VAN LITH*, geliefde Echtgenoot van
HEEMSTEDE, 17 Januarij 1857. J. C. MUNK.

*** Ontijdig bevallen van een' *dooden* ZOON *W. C. HAVELAAR*, *GROBBEE.*
ROTTERDAM, 18 Januarij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON *D. L. L. VAN DER LOEFF*, geliefde Echtgenoot van
SNEEK, 19 Januarij 1857. S. F. VAN HASSELT.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. W. ZUIDERHOEK*, geb. *DEN BRAANKER.*
DELFT, 19 Januarij 1857.

*** Heden beviel van een' ZOON *PAULINA EMILIA BOSSCHA*, geb. *KERKHOVEN.*
LEYDEN, 19 Januarij 1857. J. BOSSCHA JR.

*** Heden verloste voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *J. A. VAN EXTER*, geliefde Echtgenoote van
D. SCHUIT Cz.
HOORN, 19 Januarij 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *G. CAMERMAN*, geliefde Echtgenoot van
ZUTPHEN, 20 Januarij 1857. G. J. KLAASSEN.

*** 'sHERTOGENBOSCH, 20 Januarij 1857. Mijne geliefde Echtgenoot *J. L. MANN*, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
P. R. D. MULLER.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa 39 jaren TRIJNTJE VON REEN, geliefde Echtgenoote van
BOSKOOP, 16 Januarij 1857. J. A. VUYK HOOFTMAN.

*** Heden namiddag ontsliep, tot onze bittere droefheid, onze innig geliefde Dochter KATHARINA, in den jeugdigen leeftijd van bijna 22 jaren.
WOERDEN, 17 Januarij 1857. JR. DE KONING Jz. M. DE KONING, geb. DEN OUDEN.

*** Heden overleed mijne innig geliefde Echtgenoote ENGELINA MARIA JEANNETTE ANEMAET, in den ouderdom van ruim 68 jaren.
'sGRAVENHAGE, 17 Januarij 1857. H. A. WIERCX.
Eenige kennisgeving.

*** Den 15den dezer overleed te *Leiderdorp*, in den ouderdom van bijna 77 jaren, Vrouwe JOHANNA ADRIANA DE WINTER, Wed. van den Wel-Ed. Heer *C. van Lutterveld.*
J. A. DE JONGH VAN ARKEL, Execut. Test.
AMSTERDAM, 17 Januarij 1857.
Deze algemeene strekt tevens als bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden, na een smartelijk lijden van acht dagen, overleed mijne geliefde Echtgenoot WILHELMINA VAN DER ZANDEN, in den ouderdom van 32 jaren. Haar verlies is zwaar voor mij en zes Kinderen, waarvan vier hun ongeluk niet kunnen beseffen. C. GENIS.
TIEL, den 18den Januarij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed plotseling ons innig geliefd jongste Zoontje PIETER, in welks bezit wij ons slechts 14 maanden mogten verheugen.
DORDRECHT, 18 Januarij 1857. C. ROLDANUS. J. C. ROLDANUS, SCHUYT.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 18den Januarij 1857 is te UTRECHT overleden Mejufvrouw WILLEMINA FINJÉ, in den ouderdom van bijna 91 jaren.

*** Mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA ALDEGONDA VAN OGTEN, overleed heden in den ouderdom van ruim 58 jaren, na eene zeer genoeglijke Echtvereeniging van ruim 33 jaren, tot diepe smart van mij en mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.
LEYDEN, 19 Januarij 1857. H. J. VAN STAVEREN. Apoth.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Op den 20sten Januarij 1857. Overleed te 'sGRAVENHAGE, in den ouderdom van 73 jaren, de Hoog Wel Geboren Vrouwe Baronesse DE SMETH VAN DEURNE, geboren Baronesse RENGERS.

*** K. VAN DER HEIDEN, Onderwijzer te Lexmond, verlangt, tegen Maart of uiterlijk April, een' ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang en van de H. G. Bovendien is genoegzame bedrevenheid in de Fransche taal vereischte. Boven de gewone verpleging is het Salaris *f* 120 terwijl de emolumenten op *f* 30 kunnen gerekend worden. Men adressere zich zoo mogelijk in *persoon* bij bovengenoemden Onderwijzer.

*** In de Hervormde Gemeente van Enkhuizen wordt gevraagd: Een GODSDIENST-ONDERWIJZER, die zich tevens belasten wil met het doen van eenige kerkelijke diensten. De vaste voordeelen daaraan verbonden zijn, vrije Woning en Brand, en een jaarlijks Tractement van omtrent *f* 300. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Kerkeraad dier Gemeente, bij wien men zich in *persoon* of met *franco* Brieven gelieve te vervoegen vóór 15 Februarij e. k.

*** Door het onverwachts vertrek van een hunner Bedienden als Provisor naar elders, vragen VAN DER MIJLE & VAN DEINSE, Apothekars te Dordrecht, ten spoedigste een 2de geëxamineerd BEDIENDE, P. G., en voorzien van goede getuigenissen. Brieven *franco.*

*** Op aannemelijke voorwaarden wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd, een' APOTHEKERS-BEDIENDE, bij voorkeur geëxamineerd. Brieven *franco*, Letter V., bij den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden.

*** *Het Collegie van Kerkvoogden der Nederduitsche Hervormde Gemeente te* 's HERTOGENBOSCH, maakt aan alle belanghebbenden bekend, dat zij, die genegen zijn te solliciteren naar de vacant zijnde betrekking van ORGANIST bij genoemde gemeente, waaraan een jaarlijksch tractament van drie honderd gulden verbonden is, zich per *franco* Brieven, met bewijzen van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, kunnen aanmelden bij den Secretaris van gemeld Collegie vóór den 15den Februarij e. k., zullende de dag van het vergelijkend examen nader aan de Sollicitanten worden bekend gemaakt.
's Hertogenbosch, 15 *Januarij* 1857.
Namens het Collegie van Kerkvoogden voornd.,
L. B. DIERKENS, Secretaris.

*** Bij de Firma Wed. K. DE WIT & Co., te Rijp, kan tegen vast loon terstond geplaatst worden: Een MEESTERKNECHT, voor de Fijngaren spinnerij, zijn werk grondig verstaande en alle soorten van Garen kunnende spinnen. Brieven *franco.*

*** In een Winkel van *Manufacturen* in Zuid-Holland verlangt men een fatsoenlijk JONGELING van de Herv. Godsdienst, welke reeds eenigzins met het vak bekend is, of IEMAND, welke verlangt zich daarin te bekwamen. Hiertoe incilnerenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letter B., bij de Boekhandelaars VAN GOGH & OLDENZEEL, te Rotterdam.

*** J. A. WILLEMSEN, te Zutphen, vraagt in zijn. Boekhandel, een fatsoenlijk JONG MENSCH, ter opleiding. Brieven *franco.*

*** **VELDWACHTER.**
In het Polderdistrict Culenborg, wordt verlangd, een VELDWACHTER, op een Tractement van *f* 250 en Kleeding. Sollicitanten kunnen zich vervoegen in *persoon*, voorzien van getuigschriften, Maandag den 26sten Januarij 1857 voormiddags tien ure op het Raadhuis te Culenborg.

*** Als Huishoudster van een Instituut in de nabijheid van 's Hertogenbosch, vraagt men zoo spoedig mogelijk IEMAND van de Protestantsche Godsdienst, en boven de 40 jaren oud. Adres, onder Letter M., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco.*

TIJDELIJK OPZIGTER.

Wordt ten behoeve der Gemeente *Rotterdam* gevraagd een **TIJDELIJK OPZIGTER**, welke ook de bekwaamheden voor TEEKENAAR moet bezitten, voor de Werken tot Uitvoering van het zoogenaamde Waterproject, tegen eene Belooning van *f* 500 's jaars. Verzoekschriften, met daarbij te voegen Getuigschriften enz., worden ingewacht vóór den 1sten Februarij 1857, onder het adres van „*Aan de Commissie voor de Plaatselijke Werken enz. van Rotterdam*, *Haringvliet*, *Wijk* 12, *n*o. 57."

*** Eene JUFVROUW van de P. G., 23 jaren oud, zag zich gaarne geplaatst tot Gezelschap eener Dame of tot het waarnemen eener Huishouding, er zal meer op eene fatsoenlijke behandeling dan op Salaris gelet worden. Adres Lett. A., den Boekh. J. HERFKENS JR., St. Janskerkhof te Utrecht.

*** Men vraagt in de onmiddelijke nabijheid van een Dorp in de Provincie Utrecht, eene JUFVROUW van den fatsoenlijken stand, beschaafde opvoeding, zacht humeur, P.G., om zich gedurende den morgen als *Externe* met twee zeer jonge Meisjes bezigtehouden. Op eene ruime belooning kan gerekend worden. Hierop reflecterenden gelieven zich *franco* te adresseren onder Letters N. N., bij den Boekhandelaar C. BIELEVELT, te Utrecht.

*** Tegen Mei aanstaande wordt verlangd: Eene bekwame KAMENIER of LINNENMEID, van de P. G., in alle opzigten haar vak kundig. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. A., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** *Une demoiselle, de la R. P., quittant une place qu'elle a occupée pendant trois ans dans une des familles les plus distinguées, désire se replacer comme GOUVERNANTE interne. Elle est en état d'enseigner les langues hollandaise, française et anglaise, le dessin, et tout ce qui concerne une éducation soignée. S'adresser sous l'initiale E, chez J. G. BROESE, libraire à Utrecht. (Affranchir.)*

*** **AANBESTEDING.**
Het Kerkbestuur der Evang. Luth. Gemeente in DE RIJP, is voornemens op Woensdag den 28sten Januarij 1857, des middags ten 12 ure, in het Logement *het Stadhuis van Amsterdam*, in de Rijp, publiek Aantebesteden, ten overstaan van den Notaris S. DE VRIES, te Purmerende:
Het gedeeltelijk Vernieuwen en Herstellen van de KERK en PASTORIE-GEBOUWEN van voornoemde Gemeente.
De aanwijzing zal plaats hebben op Zaturdag den 24sten Januarij 1857, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure, door den Architect J. V. LANKELMA, te Purmerende, bij wien inmiddels informatien te bekomen zijn.
De Bestekken zijn verkrijgbaar à *f* –,75 bij den Boekhandelaar L. G. POST, te Purmerende, en liggen ter lezing in *de Vergulden Roskam* aldaar, en in *het Stadhuis van Amsterdam*, in de Rijp, en ter plaatse alwaar gewoonlijk Bestekken van Waterstaatswerken ter lezing liggen.

*** **STOOM-, PANNEN- EN TEGELFABRIEK, te Alphen a/d Rhijn.**
De ondergeteekende heeft bij deze de eer HH. Handelaars in, en Exporteurs van bovengenoemde artikelen ter kennisse te brengen, dat hij heeft opgerigt eene STOOM-, PANNEN- en TEGELFABRIEK, volgens geheel nieuwe constructie, welke thans in volle werking is.
Daar dezelve gedurende het geheele jaar werken kan, en hem alzoo in staat stelt alle orders, in een betrekkelijk zeer korten tijd te effectueren, neemt hij tevens de vrijheid deze nieuwe onderneming minzaam aan te bevelen.
Alphen a/d Rhijn, 1 *Januarij* 1857. H. VAN BORK.

Te Rotterdam
ligt in lading naar
JAVA,
voor GOEDEREN en PASSAGIERS.
om in den loop van Februarij geëxpedieerd te worden.
Het Snelzeilend Gekoperd Nederl. Campagne-Barkschip
HERMAN,
Kapt. M. VAN VELTHOVEN. Dit schip is door zijne ruime en élégante Inrigtingen, bij uitnemendheid geschikt tot den Overvoer van Passagiers en voert eenen Geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij den Reeder N. A. KONING en de Cargadoors WAMBERSIE & CROOSWIJCK, te Rotterdam.

*** **TER WILLE VAN DE GESCHIEDENIS.**
Koning LODEWIJK NAPOLEON vereerde R. J. PURAYE, bij decreet van 18 Julij 1808, met den Gouden Medaille voor Militairen. Indien iemand van dezelve eene naauwkeurige **afteekening** kan geven, wordt hij beleefdelijk verzocht, dezelve te willen zenden aan het adres van den Heer J. DE KRUYFF, Boekhandelaar te Utrecht, onder Letters C. D., het teekenloon zal alsdan in dank worden gerestitueerd.

*** Wordt gevraagd tegen Mei e. k., in een Huis met grooten Tuin, vrij van overstrooming, bij eene Familje zonder kleine Kinderen: Twee ONGEMEUBILEERDE KAMERS, met de KOST en BEWASSCHING en GEZELLIG VERKEER, voor een Man, Vrouw en Dochter, uit den burgerstand. Opgave van stand en prijs met beschrijving, voor Februarij, met *franco* Brieven, onder de Letters A. S., bij J. T. H. DE BROUWER, Boek- en Papierhandelaar, Hoofdsteeg, te Rotterdam.

*** TE HUUR voor *f* 250,— 's jaars, op den besten stand der Stad Wageningen: Een BOVENHUIS, met aparten opgang, bevattende 4 Kamers met Alcove, Meidenkamer, Keuken, Zolder en verdere gemakken. Dadelijk te aanvaarden. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. A., bij den Boekh. G. H. VAN HATTUM aldaar.

*** Men verlangt te HUREN, voor twee Dames en eene Kamenier, tegen Mei in de omstreken van Velp of Arnhem: Drie à vier Ongemeubileerde APPARTEMENTEN met KOST, met opgave van prijs zich te adresseren, *franco* onder Letter A., bij den Heer TJEENK WILLINK, Boekhandelaar te Zwolle.

*** Te HUUR, terstond of tegen Mei e. k.: Een goed Burger WOONHUIS, met behangen Kamers en verder alle Gemakken, die in een goed Huis benoodigd zijn, benevens een TUIN aan en achter hetzelve, gelegen bij 's Molenaarsbrug, aan het Vaarwater, onder Oudshoorn. te bevragen met *franco* Brieven, bij H. KLOOT, te Oudshoorn.

*** TE KOOP: Twee schoone en makke bruine MERRIE-PAARDEN, zonder gebreken, 4 à 5 jaren oud. *Franco* te bevragen bij G. J. FOLKERT, Stalhouder in de Smeden, te Zwolle.

VERKOOPING.
op Dingsdag den 27sten Januarij 1857, en zoo noodig den volgenden dag, telkens des voormiddags ten 9 ure, voor de Huizing No. 3, staande aan de westzijde van het Gein, nabij Abcoude, ten overstaan van den te Abcoude residerenden Notaris S. VAN KEMPEN, van eenen netten en zindelijken.

INBOEDEL,
waaronder Mahoniehouten en andere Meubelen, Bedden, Matrassen, Katoenen en Wollen Dekens, Tafel- en Bedlinnen, Glas- en Aardewerk, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, alsmede eene hoeveelheid Japansch en ander PORSELEIN, en hetgeen verder ten dage der verkooping te voorschijn zal worden gebragt. Alles behoorende tot den Boedel en de Nalatenschap van wijlen den Heer E. HOLLANDER, gewoond hebbende te Abcoude en aldaar overleden. Daags te voren, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, te bezigtigen.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Eene groote partij diverse soorten oude STEEN, waaronder buitengewoon groote, zeer geschikt voor Voetwegen en Muren, benevens kleine Geele en Graauwe Steen, alsmede eene groote partij beste PUIN, alles gelegen aan het Water en zeer geschikt om te vervoeren. Te bevragen bij JAN FRANSEN, Metselaar te Medemblik.

*** Men presenteert, ten overstaan van M. R. LIPPITS, Notaris te Hoorn, op Dingsdag 3 Februarij 1857, 's avonds ten 7 ure, ten huize van *P. Jong*, in de Herberg *„de Stoomboot"*, te Wadwai, in het openbaar te Verkoopen, de navolgende **ONROERENDE GOEDEREN** als:

N°. 1. Eene kapitale HUISMANSWONING met ERF, BOOMGAARD, TUIN, SCHUUR en verdere GEBOUWEN, benevens 12 Perceleu buitengewoon vruchtbaar WEILAND, alles staande en gelegen in de Noordermeer onder Wognum, Sectie C., Nummero's 225, 300, 301, 211, 212, 213, 214, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 215 en 217, te zamen groot 28 Bunders, 83 Roeden, 20 Ellen.

N°. 2. Eene kapitale HUISMANSWONING met SCHUUR, ERF en 2 Percelen uitmuntend WEILAND, staande en gelegen in de Kaag onder Spanbroek, Sectie C., Numero's 270, 271 en 139, te zamen groot 1 Bunder, 16 Roeden.

OPENBARE VERKOOPING.

in *het Heeren-Logement* aan den Burg, te Leyden, op Zaturdag den 31sten Januarij 1857, bij opveiling, en op Zaturdag den 7den Februarij 1857, bij afslag, beide des avonds ten 7 ure, van eenige HUIZEN en ERVEN, allen binnen de Stad Leyden gelegen.

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, met daarachter gelegen TUIN, staande en gelegen aan den Ouden Cingel, omtrent de Oostdwersgracht, Wijk V, N°. 413, Kadaster Sectie B, N°. 768.

N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd WINKELHUIS en ERF, staande en gelegen aan de Westzijde van het Pancraskerkhof, omtrent de Korte Nieuwstraat, geteekend Wijk VII, N°s. 952 en 953, Kadastraal bekend Sectie I, N°. 71.

Verhuurd tot den 1sten April 1858 en voor 9 jaren in optie, tegen *f* 75.— in het jaar.

N°. 3. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Zuidzijde van de Haarlemmerstraat, omtrent de Vrouwensteeg, Wijk VI, N°. 308, Kadaster Sectie H, N°. 479.

N°. 4. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, ingerigt tot *Smederij*, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Haarlemmerstraat, Wijk VI, N°. 463, Kadaster Sectie H, N°. 931.

N°. 5. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, met daaraan gelegen TUIN, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Langegracht, Wijk V, N°s. 858 en 858rood, Kadastraal bekend Sectie B, N°. 548.

N°. 6. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Langegracht, Wijk V, N°. 870, Kadaster Sectie B, N°. 567.

N°. 7. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Noordzijde van het Levendaal, Wijk III, N°. 664, Kadastraal bekend Sectie D, N°. 460.

N°. 8. Een HUIS en ERF, met KOETS- of WAGENHUIS en PAARDENSTALLING, mitsgaders grooten TUIN of BOOMGAARD, staande en gelegen aan de Vrouwevaart, onder de Gemeente Soeterwoude, geteekend met N°s. 147, 148 en 149, op den Kadastralen Legger bekend onder Sectie A, N°s. 646, 647, 648, 649, 650, 651 en 651*bis*, te zamen groot 72 Roeden.

De voorschreven Percelen kunnen worden bezigtigd daags voor en op den dag der Veiling en die der Toewijzing, met uitzondering van Perceel N°. 2, dat op Dingsdag en Donderdag den 27sten en 29sten Januarij en den 3den en 5den Februarij te bezigtigen is.

Terwijl nadere inlichtingen kunnen worden bekomen ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te Leiden, alwaar van Maandag den 2den tot en met Vrijdag den 6den Februarij 1857, Verhoogingen zullen worden aangenomen, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 4 uren, tegen genot van 1/5 der verhoogsom.

*** Door de Boekhandelaren DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, worden *tegen veel verminderde Prijzen*, aangeboden de volgende:

WISKUNDIGE WERKEN
VAN DEN HOOGLEERAAR
JACOB DE GELDER.

WISKUNDIGE LESSEN, in twee Deelen, (1100 Bladzijden), bevattende de *Eerste Cursus*: de Gronden der Telkunst, benevens de eerste Beginselen der Stelkunst, en de *Tweede Cursus*: de volledige Gronden der Stelkunst, de Theorie der Logarithmen, de Combinatorische Analysis en de meest merkwaardige Reeksen . . . . *f* 5,—.

De *Tweede Cursus* is *afzonderlijk* verkrijgbaar à „ 2,50.

UITGEWERKTE OPLOSSINGEN VAN CCL VRAAGSTUKKEN DER STELKUNST, met eene nieuwe verzameling van CCCL Vraagstukken en Bijlagen. (600 Bladzijden) . . . . *f* 2,—.

HOOGERE MEETKUNST, bevattende de algemeene Theorie der Kromme Lijnen en Gebogene Vlakken: inzonderheid de Kegelsneden, de Leer der Meetkundige Plaatsen. Eerste Deel, met Atlas . . . . *f* 5,—.

BEGINSELEN DER DIFFERENTIAAL-INTREGAAL EN VARIATIE-REKENING. Een Leer-, Lees- en Studieboek. 2 Deelen, met Platen. (1150 Bladzijden) *f* 5,—.

Het *Tweede Deel* is *afzonderlijk* verkrijgkaar à „ 2,50.

VOOR *f* 12,00 IN PLAATS VAN *f* 86,40.

G. VAN LAAR, MAGAZIJN van TUINSIERADEN, of verzameling van Modellen van aanleg en sieraad van groote en kleine Lusthoven en Tuinen, die met weinig kosten te maken zijn, waarin 192 in groot kwarto, fraaije gekleurde koperen Platen, gebonden in keurige halve Engelsche Band. Bij JOHs. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Boumel en alom te bekomen.

Natuurlijke Historie
VAN NEDERLAND.

Onder medewerking van
Dr. W. C. H. STARING, **GEOLOGIE.**
Dr. H. SCHLEGEL, **GEWERVELDE DIEREN.**
Dr. S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN, **INSECTEN.**
Dr. J. A. HERKLOTS, **WEEKDIEREN.**
Dr. C. A. J. A. OUDEMANS, **BOTANIE.**
Dr. F. W. C. KRECKE, **METEOROLOGIE.**
Dr. D. LUBACH, **ANTROPOLOGIE.**

Dit hoogst belangrijke Werk, door den Uitgever lang voorbereid en eindelijk tot stand gekomen, zal bij gedeelten het licht zien, naar gelang de verschillende medewerkers hunnen arbeid hebben voltooid. Het *eerste gedeelte* dezer Reeks komt dezer dagen van de Pers onder den titel van

DE BODEM VAN NEDERLAND,
DOOR
Dr. *W. C. H. STARING*,

met Platen en Kaarten. Eerste Deel . . . . *f* 5,60.

Alle Afdeelingen zijn mede *afzonderlijk* te bekomen. **A. C. KRUSEMAN.**

*** Door J. H. SCHELTEMA, te Amsterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

HYPERION. Reis-, Dag- en Levensboek van een Amerikaan. Naar het Engelsch van H. W. LONGFELLOW, Schrijver van de *Evangeline*. Met een voorberigt van Ds. B. T. LUBLINK WEDDIK. Met een Vignet. Prijs *f* 2,75.

In zijn voorberigt zegt de geachte Nederlandsche Auteur onder anderen: *Onze wensch is, dat deze lettervrucht naar waarde geschat moge worden.*" En verder: *„Moge de vereeniging van waarheid, gevoel en edele beginselen, door ieder Lezer, op regten prijs gesteld blijven, en alzoo deze letterkundige vrucht, het groote doel der humaniteit, ook onder ons, bevorderen!"*

AEMSTEL'S OUDHEID, of gedenkwaardigheden van Amsterdam, door Dr. P. SCHELTEMA, Archivaris der Hoofdstad en van Noord-Holland. Met Platen. Twee Deelen. Prijs *f* 5,65.

IETS OVER GELD vooral in betrekking tot Goederen-beleening. Prijs *f* ,25.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

HET PRAGTISCH VOLKSBOEK

ONDER REDACTIE VAN
Prof. S. BLEEKRODE,
en onder medewerking van velen onzer Vaderlandsche Geleerden.

Dit Tijdschrift, dat sedert zijn kort bestaan reeds een *buitengewoon groot* debiet te beurt valt, verschijnt in twee maandelijksche Afleveringen van 4 vel of 32 kolommen Druks in rojaal Formaat met **vele Houtsneden**, en kost slechts *f* 2,50 per jaargang. De belangrijkste onderwerpen uit het **dagelijksch leven** worden daarin in hunnen **geheelen omvang** behandeld.

De eerste Aflevering van den 2den Jaargang, die in elken Boekwinkel voorhanden is, bevat: **Het Water. — De Pompen. — Vuur- en Brandbluschmiddelen. — Onze Voedingsmiddelen.**

*** Door G. T. N. SURINGAR, wordt uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

TOLLENS.
GEDICHT.
DOOR
Mr. A. BOGAERS.

Ten voordeele van het **Tollens-Monument.** *f* –,50

*** Aan de Inteekenaren is verzonden:
N°. 1 van den JAARGANG voor 1857 van

DE HUISVRIEND,

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,
VERZAMELD DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Deze jaargang zal onder anderen bevatten eene reeks van verhalen genomen uit elk der verschillende landen van Europa en uit de taal zelve des lands waar de handeling voorvalt overgebragt. Het eerste van deze reeks van verhalen uit het *Hoogduitsch*, en onder den algemeenen titel UIT ALLE LANDEN EN TALEN, komt voor in het eerste nu verzonden nommer. Moge het eene opwekking te meer zijn om dit tijdschrift. dat zich steeds gunstig blijft onderscheiden op letterkundig gebied, in alle huizen en handen te brengen.

Jaarlijks verschijnen 26 Vellen rojaal octavo, tegen den prijs van *f* 3,00.

N°. 1 van den JAARGANG voor 1857 van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD,

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,
ONDER HOOFDREDACTIE VAN
Dr. *E. J. DIEST LORGION*
EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

In dezen tweeden jaargang van dit reeds gevestigd Tijdschrift zal mede opgenomen worden de geschiedenis der kerk in ons Vaderland van den tijd der invoering van het Christendom tot aan de Kerkhervorming. In de eerstvolgende nommers zal mede een hoogst belangrijk en opmerkelijk werk besproken worden van den Duitschen geleerde en bekenden schrijver Dr. VOLKMAR, dat eene geheel nieuwe en verrassende beschouwingswijze der vier Evangeliën bevat. Het Godsdienstig Huisblad zij allen aanbevolen, die prijs stellen op eene degelijk lectuur voor den Christen.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in rojaal octavo, tegen den prijs van *f* 4,00.

*** De Boekh. H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, heeft op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN,

bevattende voorschriften van bijna alle acten en overeenkomsten in burgerlijke en handelszaken, met ophelderende aanmerkingen, opgaven van verschuldigde zegel- en registratieregten enz. Eene practische handleiding om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche stukken zonder behulp van deskundigen, zelf te kunnen opmaken, door W. DE GELDER, Oud Inspecteur der Registratie. Prijs *f* 1,—.

De Burger of Koopman, die zich dit Boek aanschaft, zal in vele gevallen het advies of de hulp van Zaakwaarnemer, Notaris, Advocaat of Procureur kunnen ontberen, daar er bijna geen stuk in de burgerlijke of handelswereld voorkomt, waarvoor men in dit werk niet de modellen of formulieren aantreft. Het is letterlijk **voor iedereen onmisbaar**, en de Gulden, dien men voor den aankoop besteedt, zal aan den bezitter menigen Gulden besparen.

NIEUW VOLLEDIG
FEESTBOEK.

Verzameling van nieuwe en oorspronkelijke *Gelegenheids-Gedichten* voor alle mogelijke Feesten, Tafelzangen op de meest bekende zangwijzen, Tafelcondities of Toasten voor Feestmaaltijden, Albumversjes enz. enz. Eene onmisbare Handleiding voor feestvierenden door J. DE BREET.

Dit Boek bevat eene rijke verscheidenheid van Gedichten voor Oud- en Nieuwjaar, voor Verjaardagen, Verlovingspartijen, Groene-, Koperen-, Zilveren- en Gouden-Bruiloften en andere Feesten; van Toasten bij alle voorkomende gelegenheden; Albumversjes; Gedichten ter declamatie in gezelschappen enz. Die dit Feestboek in zijn bezit heeft, behoeft op geene enkele partij of feest verlegen te staan, want het bevat overvloedige keuze voor ieders behoefte. Het Boek, (ruim 350 blz. groot) kost slechts **EEN GULDEN**, omdat er op een buitengewoon groot debiet gerekend is.

H. ZSCHOKKE,

GODS GROOTHEID EN GOEDHEID IN DE SCHEPPING. Christelijke Natuurbeschouwing voor het Volk, 430 compres gedr. blz. in linnen band met gouden stempel. *f* 1,50.

Deze uitgave van het meesterstuk van ZSCHOKKE voldoet door haren vorm, inhoud en prijs aan alle vereischten van een Volksboek. Den bezitters van de Stichtelijke Uren, Uw Huisboek zal het voorzeker hoogst welkom zijn.

*** GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

LEVENSSPIEGEL.
NOVELLEN
van G. P. KITS VAN HEYNINGEN,
Predikant te Deventer.

Een Deel groot 8°., met Vignet ***f* 2,90.**

☞ Een der jongste recensien van dit gezochte Boek vangt aldus aan: „Onder onze gemoedelijke en Christelijke romanschrijvers bekleedt de Deventersche Predikant KITS VAN HEYNINGEN eene eerste plaats. De Vaderlandsche letterkunde der laatste jaren mag zich beroemen, dat zij, op het voetspoor onzer Overzeesche naburen, het talent harer schrijvers zag aangewend tot bevordering van het Christelijke en godsdienstig element in den roman, die zoodoende inwerken, van heilzamen invloed zijn kan op de zedelijke ontwikkeling onzer natie. De heer van Heyningen heeft de groote gave ontvangen, om met zijn scherpe blik in het dagelijksche leven opmerkt, met juistheid en der natuur getrouw weder te geven, terwijl zijn vloeijende stijl en bevallige verhaaltrant, wat hij schrijft, diep indringen doet in het gemoed zijner lezers, zoodanig, dat waar hij de zonde in al hare naaktheid ten toon stelt en den waarschuwenden vinger dreigend opheft, hij evenzeer spreekt tot het hart, als wanneer hij de deugd, zelfs te midden der beproeving, ons schetst in hare hooge waarde, en het geloof aan Gods zorgende Voorzienigheid ons predikt als den besten gids door het leven. De Christenleeraar, niet de blinde volgeling van eenig kerkelijk leerbegrip, niet de ijveraar, maar de gemoedelijke opregte herder der gemeente, de praktische man, de predikant, die in de uitoefening van zijn ambt handelt zoo als de novellist schrijft, ontmoeten wij telkenmale in deze bladeren, die zoowel het hoofd als het hart van den auteur eere aan doen. 't Zou ons niet vreemd voorkomen, wanneer dit negental verhalen de opmerkingen en de vruchten waren van ontmoetingen, die *van Heyningen*, tijdens zijne herderlijke bediening zijn wedervaren, al was hij bescheiden genoeg, om niet, als velen, die waarheid boven op den titel te vermelden."

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.